

Uradni list RS, št. 11/2010 z dne 16. 2. 2010

467. Tehnični pravilnik za projektiranje, tehnično izvedbo in uporabo javnega kanalizacijskega sistema, stran 1345.

Na podlagi 43. člena Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Metlika (Uadni list RS, št. 111/09) je Občinski svet Občine Metlika na 24. redni seji dne 4. 2. 2010 sprejel

TEHNIČNIPRAVILNIK
za projektiranje, tehnično izvedbo in uporabo javnega kanalizacijskega sistema

1. SPLOŠNE DOLOČBE

S tem pravilnikom se urejata tehnična izvedba in uporaba javnega kanalizacijskega omrežja ter kanalizacijskih objektov in naprav v upravljanju javnega podjetja Komunala Metlika. Določila tega pravilnika se morajo obvezno upoštevati pri upravnih postopkih, planiranju, projektiranju, izvajanju (gradnji in rekonstrukciji), upravljanju in uporabi kanalizacijskega omrežja, objektov in naprav in tudi drugih komunalnih vodov, ki s svojim obstojem, delovanjem ali s predvideno gradnjo neposredno vplivajo na javno kanalizacijo. Poleg določil tega pravilnika je treba obvezno upoštevati tudi:

- vse veljavne zakone, predpise, odloke in pravilnike za tovrstno dejavnost,
 - slovenske (SIST, SIST EN, SIST ISO), evropske (EN) in mednarodne (ISO) standarde, ki so navedeni v posameznih poglavjih tega pravilnika,
 - organizacijske predpise in navodila za delo, ki so navedeni v posameznih poglavjih tega pravilnika.
- Za vsa določila, ki jih ta pravilnik ne obravnava (določa), veljajo določila slovenskih standardov PSIST prEN 752 in SIST EN 1610.

2. DEFINICIJE KANALIZACIJSKIH SISTEMOV PO NAMENU UPORABE IN PO SESTAVNIH DELIH

Kanalizacijski sistem je sklop objektov, naprav in omrežja, ki so namenjeni zbiranju in odvajanju odpadnih in padavinskih voda z določenega območja v naprave za čiščenje odpadnih voda ali v

odvodnik.

2.1. Namen uporabe

Glede na vrsto komunalne rabe se delijo kanalizacijski sistemi na:

- javne kanalizacijske sisteme,
- interne kanalizacijske sisteme.

Glede na namen odvodnje je lahko javni kanalizacijski sistem:

- mešan – če po kanalizacijskem sistemu odvajamo odpadno in padavinsko vodo skupaj; načeloma morajo stresne vode ponikati oziroma, kjer je le mogoče, se odvajajo direktno v vodotok;
- ločen – če v en kanalizacijski sistem odvajamo pada- vinsko vodo, v drugega pa odpadno vodo.

2.2. Sestavni deli kanalizacijskih sistemov

- Omrežje in objekti na omrežju (jaški, požiralniki, peskolovi, lovilci lahkih tekočin, lovilci maščob, olja, črpališča, razbremenilniki, združitevni objekti, zadrževalni bazeni, regulacijski objekti telemetrijske postaje, nadzorni centri),
- objekti in naprave za čiščenje odpadne vode,
- interna kanalizacija in kanalizacijski priključki kot sestavni del objekta v lasti uporabnika.

3. TEHNIČNI NORMATIVI ZA PROJEKTIRANJE, GRADNJO IN OBNOVO

3.1. Splošno

Kanalizacijska mreža mora biti projektirana in zgrajena tako, da zagotavlja optimalen odvod odpadne in padavinske vode ob minimalnih stroških izgradnje, vzdrževanja in obratovanja. Projekt hišnih priključkov pri novogradnji kanalizacije se izdelava ločeno in je strošek uporabnikov.

Pri projektiranju rekonstrukcij javne kanalizacije je predvideti v projektno situacijo tudi prevezavo obstoječih hišnih priključkov, kot zaključeno funkcionalno celoto glavne kanalizacijske trase.

Prevezava priključka pod povoznimi javnimi površinami (državna in lokalna cesta, parkirišča, pločniki ...), je sestavljena iz naslednjih kanalizacijskih elementov:

- priključni odcep v revizijskem jašku glavne kanalizacije
- kanalizacijska cev do parcele izven javnih površin
- hišni PVC jašek z ustreznim pokrovom in za obstoječ hišni priključek.

Prevezava priključka pod površinami zasebne lastnine, je sestavljena iz naslednjih kanalizacijskih elementov:

- priključni odcep v revizijskem jašku glavne kanalizacije s spojnim elementom ter navezavo na obstoječi priključek.

Strošek izvedbe prevezav hišnih kanalizacijskih priključkov je sestavni del rekonstrukcije javnega kanalizacijskega omrežja in se postavka popisa vključi v osnovno rekapitulacijo.

Cilji projektiranja, gradnje in rekonstrukcije so:

- zaščita zdravja ljudi,
- zaščita odvodnika in čistilne naprave pred hidravlično preobremenitvijo in negativnimi okoljevarstvenimi efekti,
- zaščita podtalnice,
- skrb za lokalno napajanje vodonosnikov,
- zagotovitev primerne zmogljivosti kanala,
- skrb za varne delovne pogoje,
- skrb za trajnost sistema,
- zaščita pred neprijetnimi vonjavami,
- zadovoljivo delovanje in vzdrževanje,
- dostopno in varno kontroliranje, čiščenje in vzdrževanje kanalov, objektov in naprav s strojno opremo brez povzročitve škode,
- statična in dinamična nosilnost kanala,
- vodotesnost,
- sprememba hidravličnih lastnosti (prevodnosti),
- obratovanje brez zamašitev,
- omejitev pogostosti preplavitve na predpisano vrednost,
- varovanje javnega zdravja in življenj,
- preobremenitev naj ne bi prekoračevala predpisanih vrednosti,
- varovanja zdravja in življenj obratovalnega osebja,
- varovanje vodotokov pred onesnaževanjem v okviru predpisanih omejitev,
- kanalizacija ne sme ogrožati obstoječih objektov, ki mejijo na oskrbovalne naprave,
- doseganje zahtevane življenjske dobe in ohranitev stanja,
- vodotesnost kanalizacije za odpadno vodo ustrezno zahtevam preizkušanja,
- preprečitev nastajanja smradu in strupenih snovi.

Izbira vrste sistema za odvod odpadne in padavinske vode je v pretežni meri odvisna od:

- vrste sistema, ki že obstaja,
- kapacitete in kvalitete odvodnika,
- vrste dotokov v sistem,
- potrebe po čiščenju,
- topografije,
- obstoječih čistilnih naprav,
- drugih lokalnih pogojev.

Vplivi sistemov za odvod vode na vodotoke morajo izpolnjevati zahteve predpisov. Prav tako morajo biti izpolnjeni predpisani pogoji varstva okolja.

Pozornost je treba posvetiti topografskim značilnostim terena in geološki sestavi tal.

Kjer so geološke karte pomanjkljive je treba izvesti raziskave. Z geotehničnimi raziskavami je treba pridobiti kolikor mogoče natančne podatke o:

- obtežbah kanalov in objektov na njih,
- nevarnosti drsin,

- posedanju,
- gibanju finih delcev (izpiranju),
- nabrekanju v glinenih slojih,
- toku in gladini podtalnice,
- možnostih napajanja vodonosnika,
- obremenitvah bližnjih objektov in cest,
- poprejšnji uporabi zemljišča (vključujoč rudarstvo),
- možnost gradnje z alternativnimi vrstami gradnje,
- možnostih uporabe vrste cevi,
- možnostih uporabe posteljice cevi,
- agresivni zemljini ali podtalnici.

Pri presoji, ali so zahteve sistema za odvod vode izpolnjene, je treba upoštevati vse razpoložljive pomembne podatke, na primer zabeležke o:

- poplavad,
- zamašitvah,
- porušitvah kanalov,
- boleznih, poškodbah, smrtnih primerih vzdrževalnega osebja,
- boleznih, poškodbah, smrtnih primerih drugih oseb,
- poškodbah kanalov,
- upoštevanju pogojev na vtokih in izpustih v sistem za odvod vode in iz njega,
- pregledih kanalov s TV kamero,
- pritožbah o širjenju smradu,
- hidravličnih preverbah,
- delovanju mehanskih in električnih naprav,
- rezultatih tlačnih preizkusov,
- delovanju in stanju regulacijskih naprav,
- preobremenitvah.

Če postavljene zahteve niso izpolnjene, so potrebni ukrepi za izboljšanje ob upoštevanju zahtevane prioritete. Načrti in karte katastra kanalizacijskega sistema so osnova za projektiranje, tehnično izvedbo in uporabo kanalizacijskega sistema.

3.1.1. Parametri onesnaženja

Parametri onesnaženja odpadne vode morajo ustrezati določilom uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja. Uredba določa maksimalne koncentracije snovi, ki jih je dovoljeno izpustiti v javno kanalizacijo.

Za posamezne proizvodne panoge veljajo določila posebnih panožnih uredb in pravilnikov.

V primeru, da odpadne vode na uporabnikovem priključku ne ustrezajo navedenim zahtevam, mora uporabnik s predčiščenjem, s spremembo tehnologije ali z drugimi ukrepi doseči izpolnjevanje kriterijev za maksimalne dovoljene koncentracije za izpust v javno kanalizacijo.

3.1.2. Količina vode

Količina odvedene vode je osnova za dimenzioniranje kanalizacijskih sistemov in naprav za čiščenje odpadne in padavinske vode.

Sušni odtok

Količina odpadne vode je osnova za dimenzioniranje kanalizacije za odpadno vodo in za izračun sušnega odtoka pri dimenzioniranju zbiralnikov mešanega sistema.

Sušni odtok je treba izračunati ob upoštevanju predvidenega števila uporabnikov in norme porabe vode:

$n_p = 250$ l/os/dan za prebivalce in $n_p = 80$ l/os/dan za zaposlene.

Če razpolagamo s podatki o porabi vode na izbranem območju, te podatke lahko uporabimo za izračun, upoštevajoč predvidene spremembe.

Tehnološko odpadno vodo in odpadno vodo iz obrti je treba upoštevati na podlagi merjenih ali ocenjenih vrednosti iz porabe vode, upoštevajoč predvidene spremembe.

Količina tuje vode se upošteva kot 100% sušni odtok ali kot specifična infiltracija 0,15 l/s/ha.

Urni maksimum za določitev sušnega odtoka je odvisen od števila prebivalcev in zaposlenih na obravnavanem območju, izražen v % dnevnega pretoka in navadno znaša 1/10 – 1/18 dnevne potrošnje.

Deževni odtok

Pri izbiri kriterijev za hidravlično dimenzioniranje padavinske in mešane kanalizacije se mora upoštevati običajni postopek izračuna. V vsakem primeru naj se preračuna možnost preplavitve.

Pri majhnih sistemih za odvod vode se svetuje uporaba preprostega, a zanesljivega postopka. Možno je uporabiti tudi modele za dinamične simulacije.

Pri večjih sistemih za odvod vode, pa tudi pri manjših sistemih, ki se modelirajo, je primerno neposredno določiti stopnjo zaščite pred poplavo. To velja posebno tam, kjer lahko nastane pomembna škoda ali je ogroženo zdravje prebivalcev.

Pogostnost nalivov je v neposredni povezavi s stopnjo zaščite pred poplavljanjem sistema in naj se vzame glede na vrednosti po tabeli 1.

Projektant mora upoštevati ustrezno intenzivnost in trajanje naliva za vsako območje, in sicer tako, da je trajanje naliva enako trajanju odtoka. Koeficient odtoka je treba definirati glede na pozidavo, nagib in vrsto zemljišča.

Upoštevati je treba zmanjšanje odtoka zaradi podaljšanja časa zbiranja (zakasnitve) ali akumulacijske sposobnosti kanalske mreže in objektov za zadrževanje odtoka.

Kanalizacija naj bo dimenzionirana tako, da pri določenem nalivu ne poplavlja. Odtok naj bo izračunan s pomočjo modela za simulacijo zaradi preverbe pogostosti poplavljanja. Zasnovo je treba prilagoditi tam, kjer ni dosežena zahtevana zaščita pred poplavami.

Ta način ravnanja naj bo izbran tudi, če gre za preverbo obstoječih sistemov za odvod vode.

3.1.3. Pretočne hitrosti

Minimalna dovoljena hitrost odpadne vode v kanalu je 0,4 m/s pri sušnem pretoku. Maksimalna dovoljena hitrost odpadne vode je 3 m/s. Občasno je ta hitrost lahko tudi višja (do 6 m/s), če izbrani material to omogoča brez poškodb ostenja.

3.1.4. Minimalna globina in padec

Globina ima velik vpliv na stroške gradnje in vzdrževanja. Pri odločitvi o načinu gradnje naj se preuči oziroma obravnava globina drenaž in kanalov v povezavi z drugimi faktorji, in sicer:

- zaščita pred poplavitvijo,
- vrsta tal,
- prisotnost talne vode,
- bližina temeljev zgradb,
- bližina javne službe,
- bližina dreves ali druge vegetacije s koreninami,
- zaščita pred zmrzaljo.

Minimalna začetna globina kanalov za odpadno vodo naj bo taksna, da bo omogočala priključitev odtokov iz pritličja bližnjih objektov gravitacijsko odvajanje in znašala 1,20 m.

Minimalna začetna globina kanalov za padavinsko vodo naj bo taksna, da bo omogočala priključitev cestnih požiralnikov in dvorišč bližnjih objektov in znašala 0,80 m. Pri projektiranju je najbolj ekonomično slediti naravnemu padcu terena.

Minimalni padci javne kanalizacije so določeni z upoštevanjem minimalnih dovoljenih hitrosti in morajo biti tako veliki, da ne pride do odlaganja trdnih delcev. Če to ni mogoče, je treba predvideti ukrepe za stalno čiščenje kanalov.

3.1.5. Polnitve in premeri kanalov

Premeri kanalov naj bodo izbrani na podlagi hidravličnih zahtev, pogojev glede vzdrževanja in tako, da bo možnost zamašitve minimalna.

Najmanjši profil javne kanalizacije znaša 250 mm. Minimalni profil tlačnih vodov črpališč je 80 mm. Ustreznost dimenzij kanalov je treba dokazati s hidravličnim računom, pri katerem naj se za maksimalne vrednosti polnitev upoštevajo naslednje vrednosti:

- kanal za odpadno vodo – do 50% polnitev pri maksimalnem sušnem odtoku,
- kanal za padavinsko vodo – do 70% polnitev pri projektiranem nalivu,
- kanal mešanega tipa – do 70% polnitev pri projektiranem nalivu in maksimalnem sušnem odtoku

3.2. Zaščita kanalov pred mehanskimi vplivi

Kanali morajo biti vgrajeni po navodilih proizvajalcev cevi tako, da so zaščiteni pred mehanskimi vplivi (obtežbe, vibracije, posedanje tal).

Kot najgloblja komunalna instalacija morajo biti kanali lokacijsko vgrajeni po principu prioritete tako, da je v primeru okvare možen strojni izkop s strojem, ki ima orodje za izkop s širino najmanj 30 cm.

Na mestih, kjer zaradi objektivnih razlogov ni možna poznejša intervencija z izkopom, mora biti kanal položen v prehodnih kolektorjih ali kinetah.

Odločitev o obbetoniranju kanala mora bazirati na statični presoji kanala.

S statičnim izračunom je treba dokazati stopnjo varnosti pred porušitvijo po veljavnih standardih.

3.2.1. Varovanje kanalizacijskega omrežja, objektov in naprav

Varovanje kanalizacijskega omrežja, objektov in naprav mora biti izvedeno tako, da ni možen pristop ali kakršnokoli delovanje nepooblaščenih oseb in živali.

Fizično in tehnično se varujejo vsa črpališča in čistilne naprave. Vse naprave in objekti na omrežju se varujejo tehnično in samo v posebnih primerih tudi fizično, kar je treba posebej določiti.

3.3. Dimenzije in materiali elementov kanalov

3.3.1. Dimenzije elementov kanalov

Standardne dimenzije (DN) za javne kanale se označujejo v mm in so naslednje: 250, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1100, 1200, 1400, 1800, 2100 in 2400.

3.3.2. Materiali elementov kanalov

Material mora zagotavljati vodotesnost in odpornost proti mehanskim, kemijskim in drugim vplivom (npr. pri čiščenju kanalov).

Materiali, iz katerih so izdelani elementi kanala, vključno s tesnili, ki pridejo v stik z vodo, glede fizikalnih, kemijskih ali mikrobioloških lastnosti ne smejo spreminjati kakovosti vode.

Material iz katerega so izdelane cevi, naj se izbere glede na namen, obtežbo, hidravlične zahteve in pričakovano življenjsko dobo kanala, ki naj znaša minimalno 50 let.

Pri novih kanalih ali obnovah obstoječih kanalov je dovoljeno uporabiti naslednje materiale:

- za odvod odpadne vode in mešano kanalizacijo: polipropilen, polietilen, armirani poliester, duktilna litina, jeklo, beton za velike premere cevi,
- za odvod padavinske vode: poleg navedenih je možno uporabiti tudi betonske cevi.

3.3.3. Določitev materialov za vgradnjo

Za gradnjo in obnovo javne komunalne infrastrukture je zahtevana uporaba gradbenih proizvodov, ki imajo pridobljene ustrezne listine o skladnosti na podlagi harmoniziranih standardov, ki so navedeni v seznamu harmoniziranih standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti gradbenih proizvodov za nameravano uporabo (Uradni list RS, št. 88/05 in 97/06), ter so označeni z

znakom CE, ali gradbenih proizvodov, za katere so tisti, ki so dali proizvod na trg (proizvajalci, uvozniki) pridobili slovensko tehnično soglasje (ETA), ali gradbenih proizvodov, ki so skladni s slovenskimi tehničnimi predpisi in slovenskimi standardi. Vsi vgrajeni gradbeni materiali (cevi, revizijski jaški, pokrovi) in ostali polizdelki, ki se vgrajujejo v objekt morajo vsebovati vtisnjene ali na drug način razvidne podatke iz katerih je mogoče razbrati in slediti poreklo materiala (serijske številka, tip, število šarže).

Cevi javne kanalizacije morajo biti iz atestiranih materialov, z možnostjo vgradnje na način, ki zagotavlja vodotesnost. V hidravličnem izračunu mora biti podana potrebna dimenzija cevi (DN) notranjega premera. Pri izbiri materiala za cevi je potrebno upoštevati statične obremenitve cevi, hidravlične zahteve, sestavo tal, višino podtalnice, poplavno območje, življenjsko dobo, abrazivnost, odpornost na mehanske, kemične in druge vplive (npr. pri čiščenju kanalov) možnost izdelave enostavnih naknadnih priključkov.

Cevi javne kanalizacije morajo imeti, glede na pogoje vgradnje, ustrezno obodno togost, ta je najmanj SN 8. Materiali morajo biti vgrajeni po navodilih proizvajalcev.

Revizijski jaški naj bodo locirani na sredini cestišča ali med kolesnicami. Vgrajujejo se na mestih kjer se menja naklon, smer, profil kanala, kjer se združujeta dva ali več kanalov. Drugače pa največ na medsebojni razdalji 50 m. Svetli premeri jaškov so fi 100 cm. Za priključevanje hišnih priključkov in drugih kanalov mora dno jaška imeti izdelane koritnice. V primeru, ko je višinska razlika med vtočnim in iztočnim kanalom večja od 0,5 m je potrebno zgraditi kaskadni jašek z suhim izlivom ali vgraditi energijski jašek. Pri izbiri materiala za jaške je potrebno upoštevati statične obremenitve, hidravlične zahteve, sestavo tal, višino podtalnice, poplavno območje. Jaški morajo biti atestirani. Priporočena je vgradnja jaškov, katerih se zgornji del zaključuje s konusom. Izbran material za jaške mora omogočati enostavno priključevanje cevi in zagotavljati vodotesnost spojev.

Pokrovi jaškov javne kanalizacije morajo imeti zaklep in tesnilo proti ropotu. Nosilnost pokrovov in vrsta materiala je pogojena z namembnostjo in lege kanala v prostoru. Dovoljena je vgradnja atestiranih pokrovov min. dimenzij 60 cm okrogle oblike. Okvir pokrova mora biti vdolan v armirano betonski venec debeline 20 cm. Pokrovi na gramoznih ali peščenih površinah morajo biti zaščiteni pred vsipom materiala iz okolice v jašek. Pokrovi morajo omogočati prezračevanje kanalizacije.

Pokrovi jaškov morajo po gradnji ostati vidni. Izjeme so možne le pod posebnimi pogoji, ki jih v obliki soglasja izda izvajalec.

Zasipni material: posteljica, stranski zasip, glavni zasip, debeline plasti in način in stopnja utrjevanja glede na statični izračun cevovoda in predlagan material za vgradnjo mora biti v skladu s standardom SIST EN 1610. Granulacija zasipnega materiala mora biti od 0–16mm.

3.4. Križanje in prečkanje kanalov z drugimi podzemnimi napeljavami, napravami in objekti

3.4.1. Splošno

Pri križanju kanalizacije z drugimi podzemnimi instalacijami kanalizacija načeloma poteka horizontalno in brez vertikalnih lomov. Križanja morajo načeloma potekati pravokotno, izjemoma je kot prečkanja osi kanalizacije in druge podzemne instalacije lahko maksimalno 45°.

Ker se mora pri gradnji kanalizacije zagotavljati padec, ima njena lega glede na druge komunalne instalacije prednost, zato se morajo drugi vodi prilagajati kanalizaciji.

Praviloma naj kanalizacija poteka pod drugimi komunalnimi vodi.

3.4.2. Odmiki

3.4.2.1. Vertikalni odmiki (svetli)

Vertikalni odmiki med kanalizacijo s spremljajočimi objekti in drugimi podzemnimi instalacijami (merjeno od medsebojno najbližjih sten kanalizacije in drugih kanalov) ne morejo biti manjši od odmkov pogojevanih v naslednjih točkah.

V primerih križanja, ko je:

a) vodovod pod kanalizacijo, morajo biti izpolnjene se naslednje zahteve:

- vodovod mora biti vgrajen v zaščitni cevi,
- ustji zaščitne cevi morata biti odmaknjeni od zunanje stene cevi kanalizacije, najmanj 3 m na vsako stran,
- v primeru možnosti kontrole drenirane vode sta ustji zaščitne cevi lahko odmaknjeni od zunanje stene cevi kanalizacije, 0,8 m na vsako stran,
- v izjemnih primerih je kanalizacija lahko zaščitena tudi drugače (PVC folija, glinen naboj), po dogovoru z upravljalcem,
- vertikalni odmik je najmanj 0,6 m;

b) vodovod nad kanalizacijo, na območju vodoprepustnega zemljišča, morajo biti izpolnjene se naslednje zahteve:

- vodovod mora biti vgrajen v zaščitni cevi,
- ustji zaščitne cevi morata biti odmaknjeni od zunanje stene kanalizacije, najmanj 3 m na vsako stran,
- vertikalni odmik je najmanj 0,6 m;

c) vodovod nad kanalizacijo, na območju vodoneprepustnega zemljišča,

- vodovod mora biti vgrajen v zaščitni cevi (posteljici in zasipa obeh vodov niso neprepustni, zato se v primeru puščanja kanalizacije odpadna voda lahko dvigne v območje vodovoda),
- v tem primeru vodovoda ni treba obvezno vgraditi v zaščitno cev,
- vertikalni odmik je najmanj 0,6 m.

3.4.2.2. Horizontalni odmiki (svetli)

Minimalni odmik od spodnjega roba podzemnih temeljev ali podzemnih objektov ne sme biti manjši od 1,5 m, merjeno po horizontalni kateti pravokotnega trikotnika, ki ima začetek 30 cm pod dnem kanala v osi kanala in oklepa z diagonalo, ki se konca na robu temelja ali objekta, kot 35°.

Horizontalni odmiki so, v posebnih primerih in v soglasju z upravljalcem posameznih komunalnih vodov, lahko tudi drugačni, vendar ne manjši, kot jih določa standard PSIS prEN 805 v točki 9.3.1, in sicer:

- horizontalni odmiki od podzemnih temeljev in podobnih naprav naj ne bodo manjši od 0,4 m,

- horizontalni odmiki od obstoječih (drugih) podzemnih napeljav naj ne bodo manjši od 0,4 m,
 - v izjemnih primerih, ko je gostota podzemnih napeljav velika, odmiki ne smejo biti manjši od 0,2 m.
- Posebno je treba paziti, da se med izkopom zagotovi stabilnost prisotnih naprav in podzemnih napeljav.

3.4.3. Nadzemno prečkanje

Nadzemno prečkanje se lahko izvede:

- s pomočjo samostojne mostne konstrukcije, ki poleg urbanističnih pogojev in statike upošteva tudi pogoje, določene v drugih točkah tega pravilnika,
- s pomočjo cestne mostne konstrukcije ob upoštevanju pogojev, določenih v drugih točkah tega pravilnika.

Kanal je lahko vidno obesen na mostno konstrukcijo, lahko pa je vgrajen v kineti. V primeru, ko je kanal vgrajen v kineti, mora imeti montažne pokrove po celi dolžini. V obeh primerih je treba upoštevati dilatacije mostne konstrukcije in kanala ter temu primerno izbrati način pritrditve kanala in kompenzacijo dilatacij.

3.4.4. Podzemno prečkanje vodotokov

Pri podzemnem prečkanju vodotoka se cevi polagajo v primerno izkopane jarke v dnu vodotoka. Način izkopa, polaganje kanala in zasip so odvisni od vrste vodotoka (širina, globina, pretok itd.) ter od oblike in vrste terena brežin (strm, položen, rašččen, plazovit teren itd.) Vsako podzemno prečkanje vodotoka je treba načrtovati posebej. Pri tem je treba upoštevati navodila proizvajalcev cevi in izkušnje podjetij, ki ta dela opravljajo.

3.4.5. Podzemno prečkanje železnice

Poleg pogojev, določenih v prejšnjih točkah, je treba izpolniti se naslednje zahteve:

- prečkanje železnice mora biti izvedeno v zaščitni cevi,
- ustji zaščitne cevi morata biti izven gradbenega telesa železniškega tira,
- na obeh koncih zaščitne cevi morata biti izdelana revizijska jaška.

3.4.6. Podzemno prečkanje cest

Podzemno prečkanje mestnih lokalnih cest se praviloma izvaja brez uporabe zaščitnih cevi, če je kanal vgrajen v globini, ki jo predpisuje proizvajalec cevi.

Podzemno prečkanje avtocest se izvaja enako kot podzemno prečkanje železnic.

3.5. Objekti na kanalizacijskem sistemu

3.5.1. Splošno

Objekti na kanalizacijskem omrežju so namenjeni zagotovitvi pravilnega delovanja in izvajanja kontrole, čiščenja in vzdrževanja kanalizacijske mreže.

3.5.2. Revizijski jaški

Revizijski jaški se gradijo na mestih, kjer se menjajo smer, naklon ali prečni profil kanala, in na mestih združitve dveh ali več kanalov. Maksimalne razdalje med revizijskimi jaški so:

za kanale DN 250 do DN 300	30,0 m
za kanale DN 400 do DN 500	50,0 m
za kanale DN 600 do DN 1400	80,0 m
za kanale nad DN 1500	100,0 m.

V primeru, ko je višinska razlika med koto dotočnega in iztočnega kanala večja od 0,5 m, je treba predvideti prepadni oziroma kaskadni revizijski jašek. V kaskadnem revizijskem jasku je treba izvesti stopnjo iz kolena, iz ravnega dela cevi in iz T-kosa. Stopnja se izvede iz istega materiala ali iz materiala z boljšimi lastnostmi, kot je osnovni kanal.

V primeru, ko so hitrosti odpadne vode v kanalu velike, je na vertikalnih lomih treba izvesti umirjevalne elemente. Z umirjevalnimi elementi se zmanjša energija curka na stene revizijskega jaška.

Revizijski jaški morajo biti dostopni za potrebe kontrole, čiščenja in vzdrževanja s stroji.

Revizijski jaški naj bodo premera minimalno DN 1000 mm, prehodnega kosa in vstopnega dela premera DN 800 mm.

Pokrovi na revizijskih jaških naj bodo litoželezni, dimenzij 600 mm in dimenzionirani ob upoštevanju standarda EN 124.

Vstopne lestve iz nerjavečega jekla je treba vgraditi v RJ na kanalih prereza več kot 1400 mm.

Pri združevanju kanalov s premerom nad DN 400 mm morata kanala na vtočni strani oklepati kot, ki je enak ali manjši od 45, pri kanalih manjšega premera pa je izvedena priključitev pod kotom v loku v koritnici.

3.5.3. Razbremenilniki

3.5.3.1. Namen

Razbremenilniki so objekti na kanalski mreži in služijo za odvod deževne vode. Gradimo jih z namenom, da v času močnejših padavin del padavinske vode odvajamo neposredno v odvodnik in s tem znižamo maksimalne pretoke v dovodnih kanalih.

3.5.3.2. Dimenzioniranje

Razbremenilnike je treba dimenzionirati na podlagi ustreznih tujih predpisov tako, da je zagotovljeno odvajanje onesnažene padavinske vode, predvsem prvega močno onesnaženega vala, do čistilne naprave.

3.5.3.3. Deli razbremenilnika

Razbremenilniki so praviloma sestavljeni iz naslednjih enot:

- dotočni kanal,
- razbremenilna komora s prelivno steno,
- dušilna komora z vgrajeno dušilko (dušilna zapornica, težnostna dušilka ipd.),
- iztočni kanal iz dušilne komore,
- iztočni kanal za odvod prelite vode iz razbremenilne komore v odvodnik.

V razbremenilne objekte se po potrebi vgrajuje naslednja oprema:

- dušilke, zapornice, regulacijske prelivne stene ipd.,
- instalacije,
- v primeru vgradnje določenih tipov navedene opreme je treba objekt razbremenilnika oskrbeti z nizkonapetostnim elektropriključkom z možnostjo rezervnega napajanja iz mobilnega agregata.

Zagotoviti je treba prenos naslednjih podatkov v nadzorni center:

- signal vstopa v objekt,
- nivo,
- položajna signalizacija močnostnih in krmilnih elementov ter položaj loput in zapornic,
- signali napak na elektro- in strojni opremi (prenapetostne in pretokovne zaščite, termične zaščite, signali vdora vode v motorje, signali delovanja momentnih zaščit, izpad faz),
- obratovalni tok in delovne ure elektromotorjev.

3.5.4. Črpališča

3.5.4.1. Namen

Črpališča gradimo povsod tam, kjer vode ni mogoče odvajati gravitacijsko (težnostno) in je potrebno prečrpavanje za dvig vode na višji nivo.

3.5.4.2. Dimenzioniranje

Treba je upoštevati naslednje pogoje:

- akumulacijski bazen mora biti primeren za sprejemanje odpadne vode tudi pri minimalnem in maksimalnem dotoku, čas akumuliranja med vklopoma črpalke je maksimalen 2 uri. Pri izračunu minimalne črpalne prostornine akumulacijskega bazena se mora upoštevati največje dovoljeno

število vklopov črpalk na uro glede na karakteristike črpalk,

- premer tlačnega voda mora biti minimalno DN 80,
- minimalne potrebne hitrosti v tlačnih kanalih pri nominalni kapaciteti črpalke:
- vertikalni vodi: $v = 1 \text{ m/s}$,
- horizontalni vodi: $v = 0,7 \text{ m/s}$,
- maksimalna hitrost v tlačnem vodu pri delovanju obeh črpalk paralelno: $v(\text{max}) = 2 \text{ m/s}$,
- grablje je treba nameščati pri črpališčih z dotokom, večjim od 30 l/s,
- kompaktor je treba nameščati le pri večjih črpališčih,
- zmožljivost črpalk se določa na podlagi maksimalnega dotoka v akumulacijski bazen,
- črpališče z rezervnimi črpalkami mora biti krmiljeno tako, da se rezervne črpalke izmenjujejo z aktivnimi (alternujoče),
- oprema za krmiljenje, nadzor in prenos podatkov mora vključevati števec obratovalnih ur (ali števec števila vklopov) za vsako črpalko.

3.5.4.3. Opis črpališča

Črpališče naj bo praviloma klasične vodnjaške oblike (okroglo), ustreznega premera iz materialov umetnih mas. Gradnja nadzemnega objekta je potrebna pri črpališčih z grabljami, sicer pa naj bo le pokrito s pokrovom. Predvideno naj bo, da se pokrov zaklepa. Objekt mora biti zaščiten z ograjo.

Elektroomarica z instrumenti in opremo za kontrolo delovanja in napajanja objekta je locirana v neposredni bližini črpalnega bazena, postavljena je na betonski podstavek, izveden po predpisih oziroma zahtevah elektrodistributerja.

Ob objektu je treba predvideti postavitve antene za prenos naslednjih podatkov v nadzorni center:

- signal vstopa v objekt,
- nivo,
- položajna signalizacija močnostnih in krmilnih elementov ter položaj loput in zapornic,
- signali napak na elektro- in strojni opremi (prenapetostne in pretokovne zaščite, termične zaščite, signali vdora vode v motorje, signali delovanja momentnih zaščit, izpad faz),
- obratovalni tok in delovne ure elektromotorjev,
- signal delovanja nivojskih zaščitnih stikal (hrušk),
- meritev trenutnega pretoka in kumulativne vrednosti pretoka.

Predvideti je treba možnost postavitve antene na drog ali kak drug element za pritrditev oziroma kabelsko povezavo na mesto daljinskega prenosa podatkov v center upravljanja (če je možno, na drog javne razsvetljave ipd.).

Elektronapajanje, upravljanje in kontrola delovanja naprav so izvedeni v prostostoječi ali stenski elektroomarici, locirani v nadzemnem delu ali na betonskem podstavku ob črpališču (zaščita IP 55).

Zagotoviti je treba ukrepe, ki preprečujejo kondenz in zmrzovanje.

Črpališče mora biti dostopno.

3.5.4.4. Tlačni vod

Izvedbo tlačnega voda in izbiro materiala narekujejo terenske razmere in dejanske možnosti izvedbe. V primeru izvedbe tlačnega voda L 20 m je treba na dostopnem mestu na polovici trase predvideti jašek s čistilnim kosom za nujne primere čiščenja.

Globina vkopa tlačne cevi naj bo minimalno 0,8 m. Zaradi ustavljanja in zaganjanja črpalk morajo biti s hidravličnim izračunom ugotovljena tlačna nihanja za vsak vod, daljši od 20 m in predviden način varovanja tlačnega voda pred vodnim udarom.

3.5.5. Zadrževalni bazeni

3.5.5.1. Namen

Zadrževalni bazeni so objekti na kanalski mreži za odvod deževne vode. Gradimo jih z namenom, da del padavinskega odtoka začasno zadržimo. Z izgradnjo zadrževalnih bazenov praviloma dosežemo:

- zmanjšanje maksimalnega padavinskega odtoka in zato potrebne manjše profile dolvodnih kanalov,
- zadržanje in delno čiščenje prvega vala močno onesnažene padavinske vode.

3.5.5.2. Dimenzioniranje

Pri dimenzioniranju zadrževalnih bazenov, ki so v centralnem sistemu metliške kanalizacije, je treba:

- pretežni del onesnažene padavinske odpadne vode, predvsem pa prvi močno onesnaženi val, zadržati v sistemu in ga odvajati na centralno čistilno napravo.

Pri projektiranju bazena je treba upoštevati parametre (količina zadržane vode, višina zajezitve, maksimalni iztok iz bazena), ki jih določi upravljalec javnega kanalizacijskega sistema. Pri dimenzioniranju zadrževalnih bazenov na lokalnih kanalskih sistemih je treba navedena določila smiselno upoštevati, bazene pa dimenzionirati na podlagi ustreznih tujih predpisov (predvsem ATV 128).

3.5.5.3. Deli zadrževalnega bazena

Zadrževalni bazeni so praviloma sestavljeni iz naslednjih enot:

- enote na dotoku v bazen (dotočni kanal, dotočna komora),
- akumulacija (pokrita/nepokrita, peskolov, korito za sušni pretok, akumulacijski prostor, prelivna stena, potopljene stene in drugo),
- enote na iztoku iz bazena (iztočni kanal, kanal za prelito vodo z iztokom v odvodnik in drugo).

V bazene je po potrebi treba vgraditi naslednjo opremo:

- čistilni elementi (avtomatske grablje, naprava za kompaktiranje odpadkov s kontejnerjem,

prekucniki za izpiranje dna akumulacije, črpalke in mešala za usedline ter drugo),

- regulacijski elementi (senzori za merjenje pretoka in nivoja, dušilke, zapornice in drugo),
- kontrola delovanja naprav – brezžični ali kabelski sistem zveze s prenosom podatkov v nadzorni center vzdrževalne službe (postavitev antene na lokaciji objektov, v prostoru upravljanja pa potrebna oprema, vgrajena v elektroarmari).

Vgraditi je treba tudi nekatere instalacije:

- tlačni sistem za izpiranje sten bazena,
- vodovodni priključek iz javnega vodovoda,
- nizkonapetostni elektropriključek iz omrežja z možnostjo rezervnega napajanja iz mobilnega agregata,
- pri pokritih akumulacijah sistem za prisilno prezračevanje akumulacijskega prostora.

3.5.6. Objekti za izpiranje kanalske mreže (prekucniki)

3.5.6.1. Namen

Če se kanalska mreža sama po sebi ne izpira dovolj (hitrosti pri srednjem dnevnem pretoku so manjše od 0,4 m/s), je na neprehodnih kanalih treba izvesti dodatne ukrepe za samoizpiranje – jašek s prekucnikom. Delovanje prekucnika mora omogočiti, da v kanalu pride večkrat na dan do kratkotrajnih čistilnih pretokov s hitrostjo, višjo kot 0,7 m/s.

3.5.6.2. Tehnične zahteve

Objekt, v katerega je postavljen prekucnik, je praviloma zgrajen iz armiranega betona oziroma iz drugega ustreznega materiala. Prenesti mora vse predvidene obtežbe (zemeljski pritisk, prometna obtežba, hidrostatični pritisk in drugo) in mora biti vodotesen. Imeti mora vstopno odprtino pokrito s primernim pokrovom. Tla v objektu morajo biti nagnjena proti vtoku v kanal, ki se izpira.

V objekt se namesti posoda – prekucnik. Velikost in geometrijske karakteristike prekucnika, ki mora akumulirati ustrezno količino vode, pogojujejo dimenzije objekta.

Prekucnik je posoda iz nerjaveče debelejšje pločevine, ki se permanentno polni in prazni. Predvidoma se polni z vodo iz vodovoda, kjer to ni mogoče, pa z odpadno vodo. Princip delovanja je zasnovan na spremembi težišča polne posode glede na težišče prazne. Pri polni posodi se skupno težišče posode in akumulirane vode postavi v točko, v kateri je omogočena prevrnitev posode. Močan vodni tok izplakne usedline v kanalu. Tečajji prekucnika morajo biti iz primernega materiala, ki v odpadni vodi ne oksidira.

3.5.7. Peskolovi, lovilci lahkih tekočin in lovilci maščob

Peskolovi se vgrajujejo v kanalizacijsko omrežje povsod tam, kjer je treba preprečiti vnašanje peska in drugih hitro usedljivih snovi v sistem. Vgrajeni morajo biti tudi na vtoku v objekte (črpališča,

razbremenilniki, deževni bazeni, čistilne naprave) na mešanem ali padavinskem sistemu kanalizacije kot samostojne enote ali v kombinaciji z izločevalniki lahkih tekočin ali maščob. Dimenzionirajo se tako, da izločajo hitro usedljive snovi pri največjem možnem pretoku. Biti morajo dostopni za vzdrževanje in morajo imeti predviden način odstranjevanja usedlin. Peskolovi, ki se vgrajujejo kot predfabricirani izdelki, morajo imeti spričevalo o ustreznosti.

Lovilci lahkih tekočin se vgrajujejo v mešano in ločeno kanalizacijsko omrežje povsod tam, koder je treba iz odpadne vode izločiti lahke tekočine s specifično tezo, manjšo od 0,95 kg/l, ki jih po predpisih ni dovoljeno spuščati v kanalizacijo in v padavinsko kanalizacijsko omrežje pred izpustom v vodonosnik, če se odvaja padavinska voda s površin, kjer obstaja možnost razlitja lahkih tekočin. Izdelani in dimenzionirani morajo biti v skladu s standardom SIST EN 858. Biti morajo dostopni za vzdrževanje in morajo imeti predviden način odstranjevanja izločenih lahkih tekočin. Če so vgrajeni v kanalizacijski priključek in jih vzdržuje ter skrbi za odstranjevanje izločenih snovi uporabnik, mora biti omogočen nadzor, ki ga izvaja upravljalec sistema. Lovilci lahkih tekočin, ki se vgrajujejo kot predfabricirani izdelki, morajo imeti spričevalo o ustreznosti. Gradnja lovilcev olj je obvezna:

- na varstvenih pasovih vodnih virov in na območjih, ki ležijo na vplivnih območjih vodarn, v primeru, ko se padavinska voda odvaja v ponikovalnico,
- v garažah in na pralnih ploščadih,
- na parkiriščih za tovorna vozila in avtobuse.

Lovilci maščob se vgrajujejo v mešano in ločeno kanalizacijsko omrežje povsod tam, kjer je treba iz odpadne vode izločiti maščobe, ki jih po predpisih ni dovoljeno izpustiti v kanalizacijo. Izdelani in dimenzionirani morajo biti po veljavnih standardih. Biti morajo dostopni za vzdrževanje in morajo imeti predviden način odstranjevanja izločenih maščob. Če so vgrajeni v kanalizacijski priključek in jih vzdrževanje ter skrb za odstranjevanje izločenih maščob uporabnik, mora biti omogočen nadzor, ki ga izvaja upravljalec. Lovilci maščob, ki se vgrajujejo kot predfabricirani izdelki, morajo imeti spričevalo o ustreznosti. Vgradnja lovilcev maščob v gostinskih lokalih je obvezna.

3.5.8. Meritve količin in parametrov onesnaženja

3.5.8.1. Namen

Namen meritev je določitev količin in parametrov onesnaženosti odpadnih voda iz virov onesnaževanja. Izvajajo se na stalnih merilnih mestih, ki so locirana na vseh iztokih tehnoloških odpadnih voda pred vtokom v kanalizacijski sistem, na komunalnih čistilnih napravah, na vseh pomembnejših iztokih komunalnih voda v odvodnik ter na točkah, ki so pomembne za določitev parametrov na samem kanalskem omrežju. Glede na količino tehnoloških odpadnih voda in zmogljivosti čiščenja komunalne čistilne naprave so meritve lahko trajne ali občasne.

3.5.8.2. Zakonodaja

Izvedba merilnega mesta, parametri onesnaženosti ter obseg in metode izvajanja meritev morajo biti v skladu z veljavnimi uredbami in pravilniki.

3.5.8.3. Osnovni načini merjenja

V kanalizacijskih sistemih in na čistilnih napravah uporabljamo naslednje osnovne načine merjenja pretoka odpadne vode:

- odprt sistem, kjer je pretok funkcija globine vode, nagiba ter omočenega preseka v merilnem kanalu: $Q=f(h, s, A)$. Odprt sistem merjenja uporabljamo v odprtem kanalu, kjer voda odteka gravitacijsko;
- zaprt sistem, kjer je pretok funkcija hitrosti vodnega toka in preseka cevi $Q = f(v, A)$. Čev, v kateri teče vodni tok, je popolnoma zaprta in napolnjena z vodo. Zaprt sistem merjenja uporabljamo tam, kjer odpadno vodo črpamo po ceveh.

Merjenje s sledili:

Pretok izračunamo iz znane množine dodanega sledila. Za meritev s sledili mora uporabnik pripraviti poseben načrt izvajanja meritve. Merjenje pretoka s sledili se izvaja le v posebnih primerih (kalibracija merilnih korit, meritev dotoka na čistilne naprave).

Merjenja pretoka odpadne vode se morajo izvajati v skladu s standardi in tehničnimi predpisi.

3.5.9. Splošne tehnične zahteve za postavitve merilnega mesta

Merilno mesto mora biti dovolj veliko, dostopno in opremljeno tako, da je meritve mogoče izvajati tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev.

Merilno mesto mora biti prilagojeno vrsti dejavnosti onesnaževalca. V primeru spremembe dejavnosti je treba ustrezno prilagoditi tudi merilno mesto.

Izvajalcu meritev mora biti omogočen dostop do merilnega mesta.

V merskem koritu mora biti preprečen rinjeni in plavajoči transport snovi (pesek, krpe ipd.).

V primerni bližini merilnega mesta mora biti posebno varno mesto, prirejeno za postavitve avtomatskega vzorčevalnika za odpadno vodo, ki ga postavi izvajalec javne službe, kadar izvaja kontrolne in raziskovalne meritve na kanalizacijskem omrežju in za to potrebuje podatke z določenega merilnega mesta.

Merilno mesto mora biti varno osvetljeno, tako da je delo možno tudi ponoči.

Ker v kanalizacijskih napravah lahko nastajajo strupeni in zdravju škodljivi plini, je potrebno omogočiti neovirano (naravno ali prisilno) prezračevanje merilnega mesta in pri tem upoštevati ustrezne tehnične predpise in standarde.

3.5.9.1. Elektronske naprave, zajemanje in prenos podatkov

Meritev je lahko:

- ultrazvočna,
- z vpihovanjem zraka in s posrednim merjenjem tlaka,
- z merjenjem globine vode z neposrednim merjenjem tlaka,

– s kombinacijo merjenja globine vode in hitrosti vodnega toka.

Upravljalca javne kanalizacije lahko na stroške uporabnika javne kanalizacije preveri ustreznost naprave.

3.5.9.2. Prikazovanje, obdelava in prenos podatkov

Merilna naprava mora biti izdelana tako, da je mogoče na enem ali na večih prikazovalnikih neposredno odčitati:

- višino vodne gladine v merilni točki,
- vrednost pretoka, v predpisanih enotah,
- kumulativni pretok.

Možen mora biti kontinuiran zapis vrednosti pretoka, v predpisanih enotah na posebnem tiskalniku (registratorju), ali zapis na tiskalniku nadzornega sistema (računalnika). Zapisovanje količine pretoka mora biti tako pogosto, da je s primerno natančnostjo mogoče izdelati dnevne in letne krivulje pretoka.

3.5.9.3. Tehnične zahteve za postavitve tipskega merilnega mesta za merjenje pretokov

Gladine vode in oblika profila morajo ustrezati tipu merilnega mesta.

Merjenja nivoja naj se izvaja na 3–4 vrednosti $H(\max)$ gorvodno od preliva.

Dotočno korito kanal naj bo daljše od 2 m oziroma $10H(\max)$. Pri izdelavi korita je potrebna čim večja dimenzijska natančnost.

Dimenzije dotočnega in odtočnega kanala morajo biti izvedene tako, da je omogočen neoviran tok vode (npr. neovirano prelivanje pri merskih prelivih).

Padec korita naj omogoča minimalno hitrost pri srednjem dnevnem dotoku 0,4 m/s (samoizpiranje).

Širina dotočnega korita naj znaša vsaj 3 širine preliva, merjeno pri maksimalni višini.

Zaradi varnosti morajo biti vsi kovinski deli, ki so vgrajeni v merilnem mestu in služijo dostopu, in varovalne ograje iz nerjavečega jekla ali iz drugega obstojnega materiala.

Merilni instrumenti morajo biti montažni, da jih v primeru poškodbe lahko zamenjamo in po uporabi očistimo.

3.5.10. Čistilne naprave

3.5.10.1. Osnovne zahteve

Čistilna naprava za prečiščevanje odpadne vode mora zadostiti naslednjim zahtevam:

- upoštevani morajo biti veljavni predpisi in standardi za to področje,
- čistilna naprava ne sme biti preobremenjena,
- ne sme predstavljati nevarnost za zdravje in življenje ljudi,
- naprava ne sme povzročati prekomernega smradu, hrupa in emisij,

- nevarnosti za osebe na objektih in napravah morajo biti zmanjšane na najmanjšo možno mero,
- projektirana uporabna doba objektov in naprav: 30 let za gradbene objekte, 15 let za elektrostrojno opremo,
- dosežena mora biti predpisana vodotesnost bazenov in drugih podobnih objektov,
- načrtovani morajo biti pogoji za učinkovito vzdrževanje,
- možno mora biti povešanje oziroma spremembe procesov na objektih in napravah,
- dosežena mora biti s projektom predvidena zanesljivost procesa, možnost slabega delovanja mora biti zmanjšana na minimum,
- poraba energije mora biti zmanjšana na najmanjšo možno mero.

V projektu mora biti predvideno varno in ekonomično odstranjevanje zgoščin, trdnih odpadkov in odvečnega blata.

Pri zasnovi čistilne naprave se mora upoštevati naslednje podatke:

- podatki o sestavi odpadne vode, iz katerih je razvidna tudi prisotnost agresivnih in korozivnih snovi,
- podatke o klimatskih razmerah in značilnostih lokacije, kot so temperatura, vlažnost, vetrovi ipd.,
- zahteve, ki se nanašajo na hrup, smrad, prah, pene, vibracije, elektromagnetna sevanja ipd.,
- posebne zahteve, ki se nanašajo na zasnovo čistilne naprave in so praviloma določene v razpisni dokumentaciji oziroma v projektni nalogi za objekte in naprave na ČN,
- posebne zahteve, ki se nanašajo na vzdrževanje.

3.5.10.2. Zahteve za projektiranje

Pri projektiranju je treba upoštevati več osnovnih zahtev:

Vse ČN na območju občine se načrtujejo in gradijo tako, da omogočajo predpisane učinke glede odstranjevanja ogljikovih, dušikovih in fosforjevih spojin, varno in ekonomično odstranjevanje odvečnega blata in drugih odpadkov, v skladu s predpisi.

Za ČN s kapaciteto nad 5000 PE je treba pravilnost dimenzioniranja dokazati z računalniško simulacijo.

Za dimenzioniranje hidravličnega dela ČN, biološkega dela ČN ter sekundarnih usedalnikov je potrebno upoštevati 85-percentilno vrednost pretoka in biološke obremenitve na dotoku na ČN.

Za izračunavanje obratovalnih stroškov, porabe kemikalij in določitev snovnih bilanc je treba upoštevati 65-percentilno vrednost pretoka in biološke obremenitve na dotoku na ČN.

Vse naprave, ki se lahko pokvarijo, morajo biti instalirane tako, da je dosežena zadostna varnost obratovanja in čiščenja, tudi če ne delujejo vedno z največjim izkoristkom oziroma če je del vgrajenih naprav pokvarjen.

Kjer je možno in smiselno, je treba predvideti obtoke (bypass) v primeru rekonstrukcije in vzdrževanja.

V primerih, ko je oskrba z energijo lahko pogosto motena, je treba predvideti ustrezno rezervno napajanje elementov in naprav. Proces na ČN mora biti zasnovan tako, da se po končani motnji vzpostavi normalno operativno stanje v najkrajšem možnem času.

ČN mora biti zasnovana tako, da je možno vzorčenje odpadne vode na dotoku in na iztoku iz naprave oziroma iz kateregakoli elementa ČN na mestih, ki so pomembna za kontrolo procesa in

emisij.

Vse informacije o kvaliteti in kvantiteti snovi in elementov na ČN, ki so pomembne za učinkovito delovanje ČN, morajo biti dostopne (pretoki, nivoji, tlaki, temperature, koncentracija snovi, pH vrednost).

Omogočeno mora biti varno in preprosto čiščenje, vzdrževanje in popravila objektov in naprav na ČN.

3.5.11. Konstruktivne zahteve

Konstruktivne zahteve za objekte so:

- konstrukcija objektov na ČN mora delovati skupaj z vgrajenimi napravami kot funkcionalna celota,
- natančnost pri dimenzioniranju mora biti takšna, da omogoči pravilno inštalacijo in operativnost vgrajenih naprav,
- dosežena mora biti zanesljivost za prenašanje obremenitev (npr. tlak, statične in dinamične obtežbe) v času delovanja in servisiranja naprave,
- dosežena mora biti odpornost proti kemičnim in biološkim obremenitvam snovi iz vode, blata, atmosfere, plinov ter proti temperaturi oziroma temperaturnim spremembam,
- dosežena mora biti varnost proti vzgonu, ko so objekti prazni,
- dosežena mora biti vodotesnost.

Posebne pozornosti morajo biti deležni elementi:

- prehodi med objekti in napravami,
- zveze med strojnimi in elektro elementi in napravami,
- dostopi k objektom in napravam,
- ventilacija in temperatura v objektih,
- oskrba z vodo,
- možnost za hitro praznjenje objektov,
- naprave za dvigovanje,
- skladišča za delovna sredstva in za nevarne snovi,
- betonski in zemeljski bazeni,
- korozivna odpornost betonskih objektov.

3.5.11.1. Zahteve za strojne in elektronske naprave, opremo in instalacije

Pri zasnovi, delovanju, vzdrževanju in pri rekonstrukciji je posebno pozornost treba posvetiti naslednjim elementom:

- podatki, ki so pomembni za statično in strojno dimenzioniranje elementov in naprav, kot so npr. obtežba, nosilnost, torzija, uporabnost, staranje itd.,
- poti, stopnice in podesti,
- grablje s kompaktorjem,
- pokrovi, montažne odprtine, odprtine za čiščenje,

- premikajoči deli (kolesa ipd.),
- črpalke in kanali,
- vpihovala in kompresorji,
- merilna in kontrolna oprema,
- elektrooprema,
- zaščita materialov proti koroziji,
- kakovosti varjenja.

Pri zasnovi, gradnji in delovanju čistilne naprave je treba določiti in zasledovati:

- vplive na okolje,
- varnost objektov in naprav oziroma posameznih elementov,
- delovanje in vzdrževanje,
- rezervne dele in posebna orodja.

3.5.12. Male čistilne naprave in greznice

Evidence in storitve za male čistilne naprave in hišne greznice se izvajajo v skladu z posebnim programom, ki ga sprejme upravljaec kanalizacije na osnovi veljavne zakonodaje, ki posebej ureja to področje.

3.6. Kanalizacijski priključki

3.6.1. Splošno

Kanalizacijski priključek je del objekta, ki je v lasti uporabnika in je namenjen odvajanju vode do javnega kanalizacijskega omrežja.

Za izvedbo in projektiranje kanalizacijskih priključkov smiselno veljajo vsa druga določila tega pravilnika, ki v tem poglavju niso posebej navedena.

Za vsak kanalizacijski priključek se izdelata projektna dokumentacija, ki upošteva potrebe uporabnika in obvezno temelji na tehničnih karakteristikah javne kanalizacije.

Kanalizacijski priključki so po namenu:

- stalni, ki so namenjeni stalnemu odvodnjavanju vode,
- začasni, ki so namenjeni začasnim potrebam uporabnikov (gradbiščni priključki, priključki za različne prireditve),
- provizorični, ki so namenjeni za odvajanje vode stalnim porabnikom v času vzdrževalnih del na javnem kanalizacijskem omrežju,
- skupinski kanalizacijski priključki, ki so namenjeni odvajanju vode iz več objektov na ožjem območju (cesta, ulica), kjer ni zgrajen oziroma predviden sistem javne kanalizacije.

Upravljaec sistema izvaja nadzor nad gradnjo kanalizacijskih priključkov.

3.6.2. Tehnični pogoji izvedb priključkov

- a) Kanalizacijski priključek mora biti grajen iz elementov atestiranih materialov, ki so iz umetnih mas in izvedeni tako, da zagotavljajo vodotesnost priključka v celoti.
- b) Najmanjši profil kanalizacijskega priključka je DN 150 mm, temenske togosti SN 8. Globina izkopa mora biti minimalno 0,8 m pod nivojem terena oziroma pod cono zmrzali.
- c) Hišni kanalizacijski jaški morajo biti PVC DN 500, vodotesni z prehodnim cevnim tesnilom. Pokrov jaška je na nepovoznih površinah lahko PVC – lahke izvedbe, po povoznih površinah, pa mora biti pokrov okrogle ali kvadratne oblike, litoželezne izvedbe ustrezne nosilnosti (5, 15, 45 ton).
- d) V primeru že obstoječega betonskega hišnega kanalizacijskega jaška, strokovna služba izvajalca oceni ali je ustreznost takšnega jaška zadovoljiva, ali ga je potrebno obnoviti oziroma v celoti zamenjati z PVC jaškom.

3.6.3. Splošni pogoji

- a) Priključek (spoj na javno kanalizacijo) se izvede praviloma pod kotom 45° v smeri toka vode v javnem kanalu, in sicer praviloma nad niveleto gladine stalnega pretoka v javnem kanalu.
- b) Vse spremembe smeri kanalizacijskih priključkov v neposrednem območju priključitve na javni kanal se lahko izvajajo le z uporabo lokov do največ 45°.
- c) Revizijski jaški na kanalizacijskih priključkih do globine dna priključne cevi, –1,30 m pod terenom, so lahko notranjega premera 800 mm, globlji jaški pa so notranjega premera 1000 mm.
- d) Za skupinske kanalizacijske priključke veljajo isti tehnični pogoji projektiranja in izvedbe, kot za javno kanalizacijo.
- e) Priporočljiv minimalni padec kanalizacijskega priključka je 1,5%. Padci nivelet kanalizacijskih priključkov ne smejo biti večji od 5%. Pri večjih padcih se izvedejo višinske stope (kaskade).
- f) Odvod odpadnih voda se lahko izvede neposredno, če je kota dna kleti objekta uporabnika, v kateri so ali bodo nameščeni sanitarni elementi, najmanj 10 cm nad koto pokrova bližjih revizijskih jaškov na javnem kanalu.
- g) Če je kota dna kleti objekta uporabnika, v kateri so ali bodo nameščeni sanitarni elementi, nižja od kote pokrova najbližjega revizijskega jaška na javnem kanalu, povišane za 10 cm, se odpadne vode iz više lociranih prostorov ali objektov prek interne kanalizacije vodijo ločeno do zunanjega revizijskega jaška na kanalizacijskem priključku. Iz kletnih prostorov pa se ločeno odvaja odpadne vode preko ustrezno dimenzioniranega internega črpališča do istega zunanjega revizijskega jaška.
- h) Odsek tlačnega voda iz internega črpališča mora potekati višje od kote pokrova najbližjega revizijskega jaška na javnem kanalu. Če to ni možno, mora biti v tlačni vod vgrajena nepovratna zaklopka z vsaj dvema med seboj neodvisnima zaporama, pri čemer mora zapirati ena zapora samodejno pri zaježitvah (povratna loputa), drugo zaporo pa je možno odpreti oziroma zapreti.
- i) Izjemoma je pri ločenih sistemih javne kanalizacije možna neposredna priključitev odvoda odpadnih voda iz kletnih prostorov, katerih kota tal je do 50 cm pod koto pokrova najbližjega revizijskega jaška na javnem kanalu – kota temena javnega kanala na tem mestu pa je najmanj 80 cm pod koto tal kleti z uporabo nepovratnih zaklopk, kot je to navedeno v prejšnji alineji. Tovrstne rešitve se lahko predvidijo in izvedejo le v individualnih objektih, kjer je to v osebnem interesu

lastnika objekta. V tem primeru mora biti sestavni del dokumentacije tudi podpisana izjava uporabnika, da v celoti krije stroške ob morebitni preplaviti objekta.

3.6.3.1. Posebni pogoji

a) Če je vsebnost odpadnih voda uporabnika drugačna (slabša), kot je to določeno za stanovanjske komunalne odplake, mora biti na interni kanalizaciji vgrajena ustrezna čistilna naprava in na kanalizacijskem priključku izveden merilni jašek v skladu z določili tega pravilnika.

b) Če je zaradi potreb uporabnika in vrste javne kanalizacije možno izvesti odvod odpadnih in tudi padavinskih voda, se interna kanalizacija za odpadne in padavinske vode obvezno izvaja ločeno tako, da se združi v zadnjem revizijskem jasku pred priključitvijo na javni kanal.

3.6.3.2. Drugi pogoji

a) Kanalizacijski priključek se lahko izvede le na podlagi projektne dokumentacije in pisnega soglasja upravljalca javne kanalizacije ob obvezni kontroli predstavnika upravljalca, ki o pravilnosti izvedbe del izdela zapisnik.

b) Pred zasipom kanalizacijskega priključka je obvezna izvedba geodetskega posnetka, ki ga izdela pooblaščen podjetje in ga preda upravljalcu javne kanalizacije.

3.7. Preizkušanje kanalov

3.7.1. Splošno

Zmogljivost sistemov za odvod vode je treba preizkušati in presojeti med gradnjo, pri rekonstrukciji in obnovi, po zaključku posamezne gradbene faze, pa tudi med celotnim obdobjem uporabe.

Preskusi in presoje obsegajo:

- preizkus tesnosti z vodo; po standardu SIST EN 1610;
- preizkus tesnosti z zrakom; po standardu SIST EN 1610;
- preizkus infiltracije;
- preizkus s pregledom pohodnih kanalov;
- pregled s TV kamero;
- določitev sušnega odtoka;
- nadzor dotokov v sistem;
- nadzor nad kakovostjo, količino in pogostostjo emisij na izpustnih mestih v odvodnik;
- nadzor nad strupenostjo in eksplozivnostjo plinov (mešanic plinov z zrakom) v sistemu;
- nadzor nad dotokom na čistilno napravo.

Izbira vrste preizkusov in presoj je odvisna od tega, ali gre za nov ali že obstoječ sistem za odvod vode. Preizkus tesnosti se opravi na vsakem novozgrajenem, rekonstruiranem ali obnovljenem kanalu.

Preizkus tesnosti je treba opraviti po točno določenem postopku.

Po opravljenem preizkusu tesnosti se sestavi zapisnik, ki ga podpiše ta nadzorni organ in vodja gradbišča. Zapisnik o uspešno opravljenem preizkusu tesnosti je sestavni del investicijsko-tehnične dokumentacije.

3.7.2. Preizkus tesnosti

Preizkus se mora izvajati po določilih poglavja 10 (Preizkušanje kanalov) standarda SIST EN 1610 ali po DIN 4033.

Pri tlačnem preizkusu po SIST EN 1610 z zrakom se uporablja preizkusni postopek LC.

3.8. Obnova kanalizacijskih vodov

Obnova kanala je izboljšava dosedanjega; pri tem je ohranjena, deloma ohranjena ali spremenjena funkcija dosedanjega, vendar je ohranjena osnovna struktura starega kanala.

Rekonstrukcija kanala je izdelava novega kanala po obstoječi ali spremenjeni trasi, ohranjena pa je prvotna funkcija. Popravilo kanala je odpravljanje lokalnih poškodb na obstoječem kanalu.

Pred začetkom obnove mora biti izdelana ocena stanja, ki mora vsebovati:

- ugotovitve poškodb in pomanjkljivosti (na podlagi pregleda s TV kamero, meritev pretokov in preizkusov tesnosti, evidence popravil, evidence motenj kot so preplavitve, zamašitve, porušitve, posedanja itd.),
- analizo vzrokov za ugotovljene poškodbe in pomanjkljivosti,
- hidravlično presojo dimenzij in padcev,
- stanje obremenitev in obstoječih pogojev vgradnje,
- analizo lastnosti odpadne vode,
- določitev stopnje ogroženosti okolja (podtalnice, vodotokov, objektov v bližini),
- določitev stopnje ogroženosti kanala glede na druge instalacije,
- pričakovane spremembe prostorskega urejanja,
- omejitve pri možnih gradbenih posegih (promet, dostopnost do objektov),
- oceno stroškov.

Na podlagi ocene stanja in določitve ciljev in prioritet se izbere postopek obnove. Po potrebi se mora za obnovo izdelati projekt oziroma elaborat. Vsebovati mora tudi parametre, ki jih je po opravljeni obnovi možno kontrolirati. Upoštevati se morajo določila standarda EN 752-5 in po potrebi v dodatku k temu standardu naveden standard držav članic Evropske unije.

4. KATASTER JAVNE KANALIZACIJE

4.1. Tlačna kanalizacija

Geodetski posnetek tlačnega kanala se podobno kot vodovod vrši pri odprtem izkopu. Veljajo enaki elementi za izdelavo skice in merila za postavljanje geodetskih točk, kot so opisani pri vodovodu.

4.2. Gravitacijska kanalizacija

Geodetski posnetek poteka gravitacijskega kanala se vrši po dokončanju gradbenih del.

Elementi skice izmere:

- jašek;
- globina dna, dotoka, iztoka glavnega kanala,
- globina, material, smer hišnih priključkov v jašku,
- dimenzije, material, dodatna funkcija jaška,
- dimenzije, material, nosilnost pokrova jaška;
- smer poteka kanalizacije med jaški, material in dimenzije cevi;
- ostali opisi na skici (naslov objekta, datum, veza skic, smer neba ...).

4.3. Vsebina elaborata geodetskega načrta izvedenih del

Vsebina elaborata geodetskega načrta izvedenih del je naslednja:

- a) skica izmere z vsemi elementi;
- b) izpis koordinat detajlnih točk in vseh uporabljenih geodetskih točk;
- c) originalen tahimetrični zapisnik, izpis iz regulatorja ali ETRS-89 koordinate točk z uporabljenimi transformacijskimi parametri;
- d) GEOS datoteka ali DWG slika;
- e) ASCII format izpisa detajlnih in geodetskih točk.

Kataster javne kanalizacije se vodi na osnovi veljavne zakonodaje, uredb in pravilnikov, ki so predpisani za področje (GJI) katastra javne kanalizacije.

5. REVIZIJE PROJEKTOV

Predvideni posegi ali gradnje, ki bistveno vplivajo na obstoječe ali predvideno obratovanje kanalizacijskega sistema, morajo biti projektno obdelani. Vsi projekti morajo biti predloženi revizijski komisiji v pregled in odobritev.

Revizijski pregled projektne dokumentacije izvrši upravljalec kanalizacijskega sistema skupaj z strokovno službo Občine Metlika na stroške investitorja pred izdajo ustreznega soglasja na projektno rešitev. Strošek revizije projektov se obračuna na osnovi dejansko porabljenega časa po enoti cene na uro.

Št. 354-10/2010

Metlika, dne 4. februarja 2010

Županja
Občine Metlika
Renata Brunskole I.r.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

Na podlagi 4. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (Uradni list RS, št. 62/2016), 3. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998 – ZZLPP, 127/2006 – ZJZP, 38/2010 – ZUKN, IN 57/2011 – ORZGJS40) in 16. člena Statuta Občine Metlika (Uradni list RS, št. 79/2016) je Občinski svet Občine Metlika na svoji 25. redni seji dne 28. 6. 2018 sprejel

ODLOK O POKOPALIŠKEM REDU V OBČINI METLIKA

1) SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (uporaba izrazov)

(1) Izrazi uporabljeni v tem odloku imajo enak pomen, kot je določeno v zakonu, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost in v podzakonskih predpisih izdanih na njegovi podlagi.

(2) V odloku uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

2. člen (vsebina odloka)

(1) Ta odlok ureja pokopališki red na območju občine Metlika (v nadaljevanju občina), s katerim se podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti.

(2) S pokopališkim redom se določi:

- način zagotavljanja 24-urne dežurne službe;
- način izvajanja pogrebne slovesnosti;
- osnovni obseg pogreba;
- način in čas pokopa;
- način pokopa, če je plačnik občina;
- možnost pokopa zunaj pokopališča;
- ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališču ni mrliške vežice;
- pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice;
- obratovanje mrliških vežic;
- obseg prve ureditve groba;
- vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču;
- način oddaje grobov v najem;
- postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnovo spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču;
- zvrsti grobov;
- okvirne tehnične normative za grobove;
- mirovalno dobo za grobove;
- enotni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
- razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob;
- druga vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov.

3. člen (vsebina in izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti)

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

(1) Pogrebna dejavnost obsega:

- zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba;
- prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba, ki se izvajajo kot tržna dejavnost.

(2) Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci pogrebne dejavnosti, določajo zakon in podzakonski predpisi izdani na njegovi podlagi.

(3) Pokopališka dejavnost obsega upravljanje in urejanje pokopališč in jo zagotavlja občina.

(4) Pogrebna in pokopališka dejavnost se opravljata s spoštovanjem in pieteto do pokojnikov in njihovih svojcev.

4. člen
(upravljavac pokopališč)

Upravljavac pokopališč v občini je Javno podjetje Komunala Metlika d.o.o..

5. člen
(pokopališča na območju občine)

Na območju občine so naslednja pokopališča:

- pokopališče v Bušinji vasi,
- pokopališče na Hrastu,
- pokopališče na Jugorju,
- pokopališče v Kloštru,
- pokopališče na Krasincu,
- pokopališče v Metliki,
- pokopališče v Podzemlju,
- pokopališče na Radovici,
- pokopališče v Rosalnicah,
- pokopališče na Suhorju.

2) POGREBNA DEJAVNOST

2.1) Način zagotavljanja 24-urne dežurne službe

2.1.1) Organizacijska in prostorska zasnova opravljanja javne službe

6. člen
(oblika zagotavljanja javne službe)

Javno službo 24-urne dežurne službe (v nadaljevanju javna služba) zagotavlja občina v okviru Javnega podjetja Komunala Metlika d.o.o..

7. člen
(območje zagotavljanja javne službe)

Javna služba se izvaja na celotnem območju občine.

2.1.2) Vrsta in obseg javne dobrine in njena prostorska razporeditev

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

8. člen

(vrsta in obseg javne dobrine in njena prostorska razporeditev)

Javna dobrina, ki se zagotavlja z javno službo na celotnem območju občine, obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe, vključno z uporabo le-teh.

2.1.3) Pogoji za zagotavljanje in uporabo javne dobrine

9. člen

(dolžnosti izvajalca javne službe)

(1) V zvezi z izvajanjem javne službe je izvajalec javne službe dolžan:

- zagotavljati kvalitetno izvajanje storitev javne službe;
- upoštevati normative in standarde predpisane za izvajanje javne službe;
- omogočiti nemoten nadzor nad izvajanjem javne službe;
- pripravljati predloge cene storitev javne službe;
- izvajati druge obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, podzakonskimi predpisi ter tem odlokom.

(2) Izvajalec javne službe mora javno službo opravljati s spoštovanjem in pieteto do pokojnikov ter v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, podzakonskimi predpisi ter tem odlokom.

2.1.4) Pravice in obveznosti uporabnikov

10. člen

(uporabniki storitev javne službe)

Uporabniki storitev javne službe so naročniki pogreba, plačniki storitev obdukcije v skladu s predpisi, ki urejajo mrliško pregledno službo in plačniki storitev odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku v skladu s predpisi, ki urejajo pridobivanje in presaditev delov človeškega telesa zaradi zdravljenja.

11. člen

(pravice uporabnikov)

(1) Uporabniki javne službe imajo pravico uporabljati storitve javne službe pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, podzakonskimi predpisi ter tem odlokom.

(2) Uporabniki imajo pravico do trajnega, nemotenega in kvalitetnega zagotavljanja storitev javne službe, ki je enako dostopna vsem uporabnikom na območju občine.

12. člen

(obveznosti uporabnikov)

Uporabniki storitev javne službe morajo izvajalcu javne službe plačati opravljeno storitev iz 8. člena tega odloka v skladu s ceno, ki jo določi občinski svet.

2.1.5) Viri financiranja in način oblikovanja cene storitev javne službe

13. člen

(viri financiranja javne službe)

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

Javna služba se financira:

- iz cene storitev 24-urne dežurne službe,
- iz proračuna,
- iz drugih virov.

14. člen (oblikovanje cene storitev javne službe)

Cena storitev javne službe se na predlog izvajalca javne službe določi z aktom občinskega sveta občine, na podlagi predpisa, ki ureja oblikovanje cene storitev javne službe. Pred obravnavo predloga cene storitve javne službe na občinskem svetu, mora izvajalec javne službe elaborat predložiti v pregled občinski upravi.

2.1.6) Vrsta in obseg objektov, naprav in drugih sredstev gospodarske infrastrukture za izvajanje javne službe

15. člen (sredstva za izvajanje javne službe)

Objekti, naprave in druga sredstva gospodarske infrastrukture potrebni za izvajanje javne službe so poslovni prostori izvajalca, hladilni prostor, vozilo in druga potrebna sredstva in jih mora zagotoviti izvajalec javne službe.

2.2) Pogreb

16. člen (naročilo pogreba)

Naročilo pogreba obsega:

- prijavo pokopa,
- pogrebno slovesnost in
- pokop pokojnika.

17. člen (osnovni obseg pogreba)

(1) Osnovni obseg pogreba obsega prijavo pokopa, pripravo pokojnika, uporabo mrliške vežice, kjer je le-ta zagotovljena, minimalno pogrebno slovesnost in pokop, vključno s pogrebno opremo.

(2) Pri izvedbi osnovnega pogreba se obvezno uporabljajo standardi in normativi, ki jih sprejme Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo.

18. člen (prijava pokopa)

(1) Pokop prijavi upravljavcu pokopališča iz 4. člena tega odloka naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti, ki ga je izbral naročnik pogreba ali občina, vsaj 1 dan pred izvedbo pogreba.

(2) Če naročnika ni, prijavi pokop občina, kjer je imel pokojnik zadnje stalno prebivališče. Kadar ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, pokop prijavi občina, kjer je

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

imel pokojnik zadnje začasno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti niti zadnjega začasnega prebivališča, prijavi pokop občina, v kateri je oseba umrla oziroma je bila najdena.

(3) K prijavi pokopa mora naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti priložiti listino, ki jo izda pooblaščen zdravnik oziroma zdravstvena organizacija ali matičar matičnega registra, kjer je bila smrt prijavljena.

(4) Upravljavec pokopališča izda soglasje za pokop.

19. člen (priprava pokojnika)

Priprava pokojnika obsega vsa potrebna dela pred upepelitvijo ali pokopom, ki jih izvede izvajalec pogrebne dejavnosti, v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost.

20. člen (način izvajanja pogrebne slovesnosti)

(1) Pogrebna slovesnost obsega dejanja slovesa pred pokopom pokojnika oziroma pred upepelitvijo.

(2) Minimalna pogrebna slovesnost obsega prevoz ali prenos pokojnika iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa.

(3) Čas in način pogrebne slovesnosti in pokopa uskladiata upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.

(4) Pogrebna slovesnost se izvede v skladu s pokojnikovo voljo, če ta ni v nasprotju s predpisi in na način določen s tem odlokom.

(5) Če pokojnik ni izrazil svoje volje o načinu pokopa in pogrebni slovesnosti, odloča o tem naročnik pogreba.

(6) Pogrebna slovesnost je praviloma javna in ji lahko vsakdo prisostvuje. Na željo pokojnika ali pokojnikovih svojcev se pogrebna slovesnost opravi v ožjem družinskem krogu, ki ji prisostvujejo le povabljeni. To željo pred pogrebom objavi izvajalec pogrebne slovesnosti.

(7) Pri pogrebni slovesnosti lahko sodelujejo tudi predstavniki verskih skupnosti in društev.

(8) Pogrebna slovesnost mora biti izvedena s spoštovanjem in pieteto do pokojnika.

21. člen (pokop)

(1) Pokop obsega dejanja, ki omogočajo položitev posmrtnih ostankov oziroma upepeljenih ostankov pokojnika v grobni prostor ali raztros pepela, v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s tem odlokom.

(2) Pokop se opravi na podlagi zdravniškega potrdila o smrti in poročila o vzroku smrti, ki ga izda pooblaščen oseba po predpisih o mrliški pregledni službi.

(3) Pokop se opravi, ko je preteklo najmanj 36 ur od nastopa smrti. Ob večjih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah, ko se opravi skupni pokop, lahko pristojna območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje ta rok skrajša.

(4) Pokop se opravi na pokopališču.

22. člen (vrste pokopa)

(1) Na območju občine so dovoljene naslednje vrste pokopov:

- pokop s krsto, kjer se pokojnik položi v krsto in pokoplje v grobni prostor;
- pokop z žaro, kjer se upepeljeni ostanki pokojnika shranijo v žaro in pokopljejo v grobni prostor;

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- raztros pepela, ki se opravi na posebej določenem prostoru na pokopališču;
 - pokop, ki se opravi po predpisih, ki urejajo vojna grobišča ali prikrita vojna grobišča.
- (2) Drugačno ravnanje s pepelom, kot je določeno v drugi in tretji alineji prejšnjega odstavka, ni dovoljeno.
- (3) O načinu pokopa se dogovorita upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.

23. člen (čas pokopa)

- (1) Pokop se lahko opravi med 10. in 17. uro oziroma v času, da je pogreb zaključen ob dnevni svetlobi. Praviloma se pokop ne izvaja ob nedeljah in dela prostih dnevih.
- (2) Čas pokopa uskladiata upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.

24. člen (način pokopa, če je plačnik občina)

- (1) Če je plačnik občina, se opravi pokop z raztrosom pepela, ki se opravi na prostoru določenem za raztros pepela.
- (2) Izjemoma se lahko opravi pokop z žaro v grob, pod pogojem, da najemnik grobne parcele poda soglasje za pokop v grobno parcelo, ki jo ima v najemu, s tem da poravna tudi razliko stroškov med pokopom z raztrosom pepela in pokopom žare v grob.

25. člen (pokop zunaj pokopališča)

V občini pokop zunaj pokopališča ni dovoljen.

26. člen (anonimni pokop)

Anonimni pokop se opravi po volji pokojnika, brez označbe imena in priimka, s pokopom krste ali žare v grobni prostor ali z raztrosom pepela, na posebej za to določenih prostorih pokopališča.

27. člen (prekop posmrtnih ostankov)

- (1) Prekop posmrtnih ostankov je dovoljen pod pogoji določenimi z zakonom.
- (2) Za prekop pokojnika je potrebno pridobiti dovoljenje občinske uprave.
- (3) Prekop pokojnika izvede grobar.

3) POKOPALIŠKA DEJAVNOST

3.1) Upravljanje pokopališč

28. člen (upravljanje pokopališč)

(1) Upravljanje pokopališč je izbirna lokalna javna služba, ki jo izvaja Javno podjetje Komunala Metlika d.o.o. in obsega zagotavljanje uredenosti pokopališča, izvajanje investicij in

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč ter se izvaja na celotnem območju občine.

(2) Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega naslednje storitve:

- vzdrževanje pokopališča ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;

- storitve najema pokopaliških objektov in naprav;

- storitve grobarjev.

(3) Storitve iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka tega člena upravljaavec pokopališča zaračuna izvajalcem pogrebnih storitev v skladu s cenikom, kot ga določa ta pokopališki red.

(4) Upravljanje pokopališč občina uredi s pogodbo med občino in upravljavcem pokopališča.

29. člen

(viri financiranja upravljanja pokopališč)

Storitev upravljanja pokopališč se financira:

- iz grobnin,

- iz cene storitev najema pokopaliških objektov in naprav,

- iz cene storitev grobarjev,

- iz proračuna občine,

- iz drugih virov.

3.1.1) Naloge upravljavca pokopališč

30. člen

(dolžnosti upravljavca pokopališč)

Upravljaavec pokopališč je dolžan:

- zagotavljati kvalitetno izvajanje storitev upravljanja pokopališč;
- spremljati in predlagati izboljšave v investicijsko vzdrževanje pokopališč;
- upoštevati normative in standarde predpisane za upravljanje pokopališč;
- omogočiti nemoten nadzor nad upravljanjem pokopališč;
- pripravljati predloge cen storitev najema pokopaliških objektov in naprav, storitev grobarjev ter grobnin;
- izvajati druge obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, podzakonskimi predpisi ter tem odlokom.

31. člen

(vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču)

(1) Red, čistočo in mir na pokopališču vzdržuje upravljaavec pokopališča, tako da:

- skrbi za urejenost in vzdržuje pokopališče in pokopališke objekte ter naprave in drugo pokopališko infrastrukturo;
- oddaja prostore in grobove v najem in vodi register sklenjenih pogodb;
- določa mesto, datum in uro pokopa, glede na predhodni dogovor z naročnikom pogreba oziroma izbranim izvajalcem pogrebne dejavnosti;
- vodi evidenco o grobovih in pokopih;
- organizira in nadzira dela na pokopališču;
- skrbi za red in čistočo na pokopališču in v njegovi neposredni okolici;
- skrbi za urejenost in vzdrževanje mrliške vežice in njenega funkcionalnega prostora;
- zagotavlja storitve grobarjev.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

(2) Na vseh vhodih pokopališč mora biti naveden upravljavec pokopališča.

32. člen (prva ureditev groba)

Prva ureditev groba zajema odvoz odvečne zemlje in uvelega cvetja na odlagališče. Prvo ureditev groba opravi grobar, ki opravi tudi izkop in zasutje grobne jame.

33. člen (oddaja grobov v najem)

(1) Grob odda v najem upravljavec pokopališča na podlagi najemne pogodbe v skladu s tem odlokom.

(2) Novo, še ne uporabljeno grobno mesto, se lahko odda v najem samo v primeru prijave pogreba, že uporabljena, vendar prosta grobna mesta, pa se lahko oddajo tudi prej v skladu z možnostmi pokopališča.

(3) Najemnik groba je lahko samo ena pravna ali fizična oseba.

(4) Če naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima v najemu groba, mu ga dodeli v najem upravljavec pokopališča, s katerim mora naročnik pogreba pred naročilom pogreba skleniti najemno pogodbo.

(5) Naročnik pogreba in upravljavec pokopališča pred naročilom pogreba skleneta najemno pogodbo tudi v primeru raztrosa pepela ter anonimnega pokopa z žaro ali krsto na posebej za to določenem mestu, v kolikor naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima sklenjene pogodbe za najem prostora za raztros pepela ali pokop.

(6) Najemna pogodba se ne sklene pri anonimnem raztrosu pepela.

(7) Ob pisnem soglasju naročnika pogreba lahko namesto njega najemno pogodbo z upravljavcem pokopališča sklene druga pravna ali fizična oseba. Če nobena druga oseba ob pisnem soglasju z upravljavcem pokopališča ne sklene najemne pogodbe, jo mora skleniti naročnik pogreba v skladu s prejšnjim odstavkom.

(8) Ob smrti najemnika groba se morajo dediči najemnika groba dogovoriti, kateri izmed njih bo prevzel pravico do najema groba. Prednostno pravico do najema groba ima tisti, ki je poravnal stroške pogreba umrlega najemnika.

(9) Če dedič najemnika groba ne uveljavi pravice do najema groba v 90 dneh po smrti najemnika, izgubi pravico do najema groba.

(10) V primeru, da najemnik grobnega mesta umre in ni novega najemnika obstoječega grobnega mesta, poskrbi za odstranitev nagrobnega obeležja in premestitev žar ali krste oziroma raztros pepela upravljavec pokopališča v breme zaračunanih grobnin.

(11) Najemno razmerje je mogoče prenesti na drugo osebo, ki ima za to interes, pod pogoji določenimi z najemno pogodbo. Prenos najemnega razmerja je brezplačen. Pogoji ne smejo ovirati prenosa.

34. člen (grobina)

(1) Za najem groba kot tudi pri raztrosu pepela je najemnik dolžan plačevati letno najemnino – grobnino. Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča določi občinski svet v skladu z določili zakona.

(2) Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov opravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba.

(3) Razmerja grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob so določena v 55. členu odloka.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- (4) Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, stroške oddaje grobov v najem, stroške vodenja evidenc in druge stroške iz naslova upravljanja pokopališč ter se oblikujejo enotno za vsa pokopališča v občini.
- (5) Grobnina se lahko plača za obdobje daljše od enega leta, a največ za deset let.
- (6) Ob prvem najemu groba se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja.
- (7) Naročniki raztrosa pepela na za to določenem območju pokopališča plačujejo grobnino ves čas, dokler obstaja obeležje o pokojniku.
- (8) Naročniki anonimnega pokopa na mestu za anonimni pokop ter anonimnega raztrosa pepela plačajo pred izvedbo pokopa grobnino v enkratnem znesku.
- (9) Če želi najemnik groba odstopiti od najemne pogodbe oziroma v drugih primerih prenehanja najema pred potekom mirovalne dobe, mora najemnik plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe.
- (10) Vojna grobišča so oproščena plačila grobnine.

35. člen (pogodba o najemu groba)

- (1) Pogodba o najemu groba mora vsebovati zlasti:
- osebe najemnega razmerja,
 - čas najema,
 - vrsto, zaporedno številko in velikost groba,
 - višino najemnine (grobnine) in način plačevanja,
 - obveznost najemjemalca glede urejanja groba oziroma prostora za grob,
 - ukrepe v primeru neizpolnjevanja obveznosti najemjemalca iz te pogodbe.
- (2) Najemnik lahko v pogodbi predlaga novega najemnika v primeru svoje smrti.
- (3) Smiselno enako se navedeni člen uporablja za pogodbo o najemu prostora za raztros pepela.

36. člen (trajanje najema)

- (1) Grob se odda v najem najemniku za nedoločen čas.
- (2) Najem se lahko prekine v naslednjih primerih:
- če najemnina groba za preteklo leto ni poravnana niti po predhodnem opozorilu;
 - če najemnik ne vzdržuje groba v skladu s pokopališkim redom in določbami najemne pogodbe;
 - ob opustitvi pokopališča;
 - kadar to zahteva načrt preureditve pokopališča.
- (3) Po prekinitvi najema se šteje grob kot opuščen do konca mirovalne dobe in se po poteku te dobe lahko prekoplje in odda drugemu najemniku. Najemnik groba mora ob prekinitvi najema na lastne stroške odstraniti vsa nagrobna obeležja in poskrbeti za premestitev žare ali krste oziroma raztros pepela v roku 90 dni od prekinitve najema. V nasprotnem primeru to na njegove stroške stori upravljavec pokopališča.
- (4) Nagrobna obeležja, ki so registrirana kulturna dediščina ali kulturni spomeniki, se ne smejo odstraniti, razen v izjemnem primeru z odločbo ministrstva pristojnega za varstvo kulturne dediščine in se oddajo v najem skupaj z grobom.
- (5) Smiselno enako se navedeni člen uporablja za najemu prostora za raztros pepela.

37. člen (izdaja soglasij - posegi v prostor na pokopališču)

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

(1) Postavljanje, popravilo, obnova ali odstranitev spomenikov, grobnic in drugih nagrobnih obeležij je dovoljeno ob predhodnem soglasju upravljavca pokopališča. Objekti, ki so kulturna dediščina ali kulturni spomenik, se urejajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(2) Upravljavec pokopališča daje soglasja za postavitve, popravila, odstranitve spomenikov in drugih nagrobnih obeležij na območju pokopališča v skladu z zakonom in tem odlokom.

(3) Upravljavec pokopališča izda soglasje v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primerih, ko so objekti kulturna dediščina ali kulturni spomenik.

(4) O zavrnitvi soglasja odloči občinska uprava v petnajstih dneh. Odločitev občinske uprave je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor.

(5) Za druga dela na območju pokopališča (klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve) mora izvajalec pri upravljavcu pokopališča priglasiti le termin izvedbe del. Priglasitev je brezplačna. Upravljavec pokopališča mora vse izvajalce storitvenih dejavnosti iz tega odstavka, za potrebe izvajanja storitev najemnikom grobnih mest, obravnavati enako.

(6) Oprema groba je v lasti najemnika groba in zanjo upravljavec ne odgovarja.

38. člen (vodenje evidenc)

(1) Upravljavec pokopališča mora voditi trajno evidenco o pokojnikih, ki so ali so bili pokopani na pokopališču, trajno evidenco grobov – kataster in evidenco najemnikov grobov za obdobje zadnjih desetih let.

(2) Vsebinsko evidenc ter dostopnost podatkov iz teh evidenc določa zakon.

39. člen (predmet upravljanja po tem odloku)

(1) Objekti, naprave in druga sredstva pokopališke infrastrukture, ki so predmet upravljanja po tem odloku so prostori za raztros pepela, prostori za anonimni pokop, grobišča, skupna grobišča, kostnice, pokopališke poti, zgradbe, ograje, žive meje, oporni zidovi, spomeniki in obeležja splošnega pomena, mrliške vežice, komunalne naprave, parkirni prostori ter druga funkcionalna zemljišča pokopališč.

(2) Za sakralne objekte v sklopu pokopališč skrbijo lastniki teh objektov.

(3) Za red in vzdrževanje grobov in prostorov med grobovi so odgovorni najemniki grobov.

3.2) Urejanje pokopališč

40. člen (urejanje pokopališč)

(1) Urejanje pokopališč obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča.

(2) Pokopališča ureja občina v skladu z zakonodajo.

4) POKOPALIŠČA

41. člen (označitev in varovanje pokopališča)

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- (1) Območje pokopališča mora biti ustrezno zamejeno. Na označevalni tabli na vhodu v pokopališča mora biti označen naziv pokopališča in upravljavec pokopališča.
- (2) Pokopališča so odprta neprekinjeno. Pokopališča, ki jih je možno zaklepati, lahko upravljavec zaklene, s tem da mora na označevalni tabli označiti kdaj je pokopališče odprto.
- (3) Območje pokopališča ni varovano, prav tako niso varovane pogrebne slovesnosti. Varovanje pogrebne slovesnosti oziroma premičnega premoženja grobnega polja lahko zagotovijo naročniki pogrebne slovesnosti oziroma najemniki groba, o čemer morajo obvestiti vodjo pogrebne slovesnosti oziroma upravljavca pokopališča.
- (4) Območje pokopališča je lahko video nadzorovano skladno z veljavno zakonodajo.

42. člen (prepovedi)

- (1) Na pokopališčih v občini ni dovoljeno:
 - nedostojno vedenje, vpitje, glasno smejanje, razgrajanje in hoja po grobovih oziroma prostorih za grobove, prostorih za raztros pepela ter prostorih za anonimni pokop;
 - odlaganje odpadkov izven za to določenega prostora;
 - odlaganje odpadkov, ki niso nastali na pokopališču, v pokopališke kapacitete za odpadke;
 - onesnaženje ali poškodovanje pokopaliških objektov in naprav, nagrobnikov, grobov ali nasadov;
 - vodenje živali na pokopališki prostor in objekte na območju pokopališča, razen če gre za pse, ki služijo človeku kot vodniki;
 - odtujevanje predmetov in rastlin s tujih grobov, pokopaliških prostorov in objektov na območju pokopališča;
 - v času napovedane pogrebne svečanosti opravljati prevozov, kamnoseških, vrtnarskih, kovino-strugarskih in drugih del, ki povzročajo hrup in/ali motijo obred;
 - nameščanje reklamnih sporočil na območju pokopališča, razen uradnih obvestil upravljavca.
- (2) Smeti in druge odpadke in odpadne sveče je treba odlagati v za to namenjene zabojnike, ki so nameščeni na pokopališčih.
- (3) Gradbene odpadke nastale ob postavitvi, popravilu, vzdrževanju, obnovi ali odstranitvi grobne opreme ni dovoljeno odlagati v zabojnike na pokopališčih in jih mora izvajalec teh storitev takoj odpeljati z območja pokopališča.
- (4) Na pokopališčih ni dovoljena uporaba prevoznih sredstev, razen otroških, invalidskih in ročnih vozičkov ter službenih vozil upravljavca pokopališča, vozil nujne medicinske pomoči, gasilskih vozil in vozil zaščite in reševanja, vozil izvajalca pogrebnih storitev za potrebe izvajanja teh storitev ter dostavnih vozil izvajalca storitvenih dejavnosti (kamnosek, vrtnar ipd). Izvajalec storitvenih dejavnosti je uporabo vozila dolžan napovedati v priglasitvi oziroma vlogi za izdajo soglasja opredeljeni v 37. členu tega odloka.
- (5) S pitno vodo na pokopališču je potrebno ravnati varčno in jo uporabljati izključno za zalivanje zelenja na grobu ter čiščenje in urejanje groba.

4.1) Mrliške vežice

43. člen (mrliške vežice)

- (1) Na območju občine so mrliške vežice na naslednjih pokopališčih:
 - pokopališču na Jugorju,

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- pokopališču v Kloštru,
- pokopališču v Metliki,
- pokopališču v Podzemlju,
- pokopališču na Radovici,
- pokopališču v Rosalnicah,
- pokopališču na Suhorju.

(2) Na pokopališčih iz prvega odstavka tega člena je uporaba mrliške vežice obvezna.

(3) Mrliške vežice iz prejšnjega odstavka na dan najema obratujejo med 7. uro zjutraj in 22. uro zvečer oziroma po dogovoru med naročnikom pogreba in upravljavcem pokopališča.

(4) Če pokopališče nima mrliške vežice, se lahko uporabi mrliška vežica na drugem pokopališču ali hiša z največ dvema stanovanjema pod pogojem, da je to v skladu s predpisi o mrliško pregledniški službi.

(5) Pokojni stanovski predstavnik verske skupnosti se lahko do pokopa položi v verski objekt, od koder se prične pogrebna svečanost.

4.2) Grobovi

44. člen (načrt razdelitve)

(1) Za vsako pokopališče mora biti narejen načrt razdelitve na pokopališke oddelke in vzpostavljena evidenca grobov.

(2) Z načrtom razdelitve se določijo zvrsti grobov na posameznih oddelkih.

(3) Na pokopališču ali zunaj njega mora biti zagotovljen prostor za pokope ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah.

45. člen (zvrsti grobov)

(1) Na pokopališčih v občini so lahko naslednje zvrsti grobov in prostorov za pokope:

- enojni, dvojni, povečani grobni prostor in grobnice,
- grobišča, kostnice in skupna grobišča,
- žarni grobovi,
- prostor za anonimne pokope,
- prostor za raztros pepela.

(2) Pokop v nov grob se izvede po vrsti, razen pri pokopih v obstoječe grobove.

46. člen (okvirni tehnični normativi za grobove)

(1) Enojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop odrasle osebe. V enojne grobove se pokopavajo krste in žare. Enojni grobovi so talni. Talni enojni grobovi so globoki najmanj 1,8 m. Širina enojnega groba je 1 m, dolžina pa do 2,3 m.

(2) Dvojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop ene krste poleg druge na enaki višini v grobu. V dvojne grobove se poleg krst pokopavajo tudi žare. Dvojni grobovi so globoki najmanj 1,8 m. Širina dvojnega groba je 1,8 m, dolžina pa do 2,3 m.

(3) Povečani grobni prostor je grobni prostor večjih dimenzij od standardnega enojnega ali dvojnega grobnega prostora.

(4) Grobnice imajo v celoti obzidan podzemni del. V grobnice se krste pokopavajo tako, da se polagajo ena na drugo ali na police. V grobnice se pokopavajo krste s kovinskimi vložki in žare. Novih grobnic ni dovoljeno graditi.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

(5) Poti med vrstami grobov morajo biti široke najmanj 0,5 m. Razdalja med grobovi v posamezni vrsti mora biti najmanj 0,3 m.

47. člen

(okvirni tehnični normativi za žarne grobove)

- (1) Žarni grobovi so talni. V žarne grobove se pokopavajo le žare.
- (2) Talni žarni grob je globok najmanj 0,7 m in širok do 1 m. Dolžina žarnega groba je do 1,2 m. Talni žarni grob se lahko poglobi za 0,3 m za nove žare.
- (3) Poti med vrstami žarnih grobov morajo biti široke najmanj 0,5 m. Razdalja med grobovi v posamezni vrsti mora biti najmanj 0,3 m.
- (4) Žare ni dovoljeno shranjevati izven pokopališča.

48. člen

(grobišče, kostnica in skupno grobišče)

- (1) Grobišče je prostor za skupni pokop ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter skupno grobišče.
- (2) Kostnica je prostor, v katero se lahko polagajo posmrtni ostanki prekopanih grobov.
- (3) V skupno grobišče se lahko prenesejo posmrtni ostanki iz grobov po preteku dobe najema ali zaradi drugih upravičenih razlogov. Na oddelku skupnega grobišča je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov ali hoditi po tem prostoru, razen za namene vzdrževanja pokopališč.
- (4) Prostor za vojno grobišče je prostor na posebnem delu pokopališča, ki se ureja po posebnem zakonu.
- (5) Prostor za grobišče se zagotovi na pokopališču na Suhorju in na pokopališču v Rosalnicah.
- (6) Prostor za kostnico se zagotovi na pokopališču v Rosalnicah.

49. člen

(prostor za anonimni pokop)

- (1) Prostor za anonimni pokop je prostor na oddelku pokopališča, ki je enotno urejen po načrtu razdelitve in je brez označbe in imena pokojnika, namenjen pokopu krst in žar.
- (2) Podatke o pokojnikih, ki so bili anonimno pokopani, vodi upravljavec pokopališča.
- (3) Na prostoru za anonimne pokope je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov ali hoditi po tem prostoru, razen za namene vzdrževanja pokopališč.
- (4) Prostor za anonimne pokope se zagotovi na pokopališču na Suhorju in na pokopališču v Rosalnicah.

50. člen

(prostor za raztros pepela)

- (1) Prostor za raztros pepela je prostor na posebnem oddelku pokopališča, namenjen raztrosu pepela. Imena pokojnih, razen pri anonimnem raztrosu pepela, so, če naročnik pogreba to želi, napisana na skupnem nagrobniku.
- (2) Stroške napisa na skupnem nagrobniku plača naročnik pogreba upravljavcu pokopališča v višini dejanskih stroškov.
- (3) Na prostoru za raztros pepela je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov ali hoditi po tem prostoru, razen za namene vzdrževanja pokopališč.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

(4) Prostor za raztros pepela se zagotovi na pokopališču v Metliki, pokopališču na Suhorju in pokopališču v Rosalnicah.

51. člen (nagrobna obeležja)

(1) Nagrobniki, okvirji in druga znamenja, ki se postavijo na novo, ne smejo segati preko grobnega prostora, v višino lahko segajo največ 0,8 m. Na zid pokopališča in mrliške vežice ni dovoljeno pritrjevati novih nagrobnih plošč.

(2) Nagrobnik se postavi na betonski temelj, ki ne sme gledat na površino iz zemlje. Postavljen nagrobnik in okvir morata betonski temelj v celoti pokrivati, tako da beton ni viden.

(3) Nagrobniki so postavljeni na sredino groba, nad glavo pokopanega (v primeru pokopa s krsto), s prednjo stranjo obrnjeno prosti stezi, ki je med vrstami grobov. Oddaljenost prednje strani nagrobnika od steze mora biti za vse nagrobnike v vrsti enaka.

(4) Okvirji grobnega mesta so lahko široki do 0,15 m in visoki do 0,10 m.

(5) Nagrobnik je lahko visok maksimalno do višine 0,8 m merjeno od hodne ravnine oziroma dna okvirja spomenika, debelina nagrobnika pa ne sme presežati 0,2 m.

(6) Na starih delih pokopališč se morajo grobovi prilagajati obstoječemu stanju in se ne smejo povečevati.

(7) Nagrobni spomeniki in obeležja, ki imajo umetnostno, zgodovinsko, monumentalno ali drugo vrednost in zanje nihče ne skrbi, se ponudijo muzeju.

52. člen (obveznosti najemnikov grobnih mest)

(1) Najemniki grobov morajo skrbeti za urejen videz groba in okolice, kar pomeni, da ga morajo redno vzdrževati in morebitno rastje redno obrezovati in skrbeti za grmovnice, cvetlice in trave, da ti ne posegajo na sosednje grobove ali poti. Skrbeti morajo za grobno opremo, redno odstranjevati plevel in odpadke, ki jih morajo odlagati na za to določena mesta. Na grobovih je dovoljeno saditi grmičevje le na prostoru, ki ga ureja najemnik groba, le-to pa ne sme segati izven gabaritov groba in ne sme biti višje od 50 cm.

(2) Če najemnik groba ne upošteva določil prejšnjega odstavka, sme upravljavec pokopališča urediti grob na stroške najemnika.

(3) Na delih pokopališč, kjer so grobovi tesno drug ob drugem, mora najemnik groba v primeru pogreba – pokopa v sosednji grob, dopustiti poseg in izvedbo storitev tudi v območju svojega groba (dostop, odložitev izkopane zemlje, izvedba poslovilne slovesnosti ipd). Za tak poseg izvajalcu teh storitev ni potrebno pridobiti soglasja. Upravljavec pokopališča in/ali izvajalec pogrebnih storitev morata po pogrebu območje povrniti v prvotno stanje. Ob tem se je potrebno izogibati poškodovanju, vsaka poškodba na grobu pa mora biti nemudoma odpravljena, če ne je najemnik upravičen do odškodnine.

53. člen (mirovalna doba za grobove)

(1) Prekop groba in pokop pokojnika na isto mesto v grobu, kjer je bil kdo pokopan, se sme opraviti po poteku mirovalne dobe.

(2) Mirovalna doba je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu v istem grobu. Mirovalna doba za pokop s krsto je deset let. Za pokop z žaro prejšnji stavek ne velja.

5) CENIK UPORABE POKOPALIŠČA, POKOPALIŠKIH OBJKETOV IN NAPRAV TER DRUGE POKOPALIŠKE INFRASTRUKTURE

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

54. člen (cenik)

Uporabo pokopališča, pokopaliških objektov in naprav in druge pokopališke infrastrukture plačujejo uporabniki oziroma najemniki po ceniku, ki ga potrjuje občinski svet.

55. člen (razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob)

Osnovna grobnina je grobnina za enojni grob. Grobnina za ostale zvrsti grobov je določena v razmerju do osnovne grobnine in znaša:

- za dvojni grob – 1,8 x osnovne grobnine;
- za grobnice 3 x osnovne grobnine;
- za povečane grobove – glede na razmerje med širino povečanega in enojnega groba (širina povečanega groba v metrih x osnovna grobnina);
- za žarni grob na ločenem pokopališkem polju, namenjenem samo žarnim pokopom – 0,8 x osnovne grobnine;
- za žarni grob na pokopališkem polju, namenjenemu žarnim pokopom in pokopom s krsto – 1 x osnovne grobnine;
- za žarni grob na pokopališkem polju, namenjenemu žarnim pokopom in pokopom s krsto, ki ga zaradi prostorskih omejitev ni mogoče spremeniti v enojni klasični grob – 0,8 x osnovne grobnine;
- prostor za raztros pepela - 0,5 x osnovne grobnine;
- prostor za anonimni pokop z žaro na posebej določenem mestu za anonimni pokop ter prostor za raztros pepela v primeru pokopa brez označbe imena (anonimni raztros pepela) - 5 x osnovne grobnine enkratno ob prijavi pokopa;
- prostor za anonimni pokop s krsto na posebej določenem mestu za anonimni pokop - 10 x osnovne grobnine enkratno ob prijavi pokopa.

6) NADZOR NAD IZVAJANJEM ODLOKA

56. člen (nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega odloka izvaja pristojna občinska inšpekcija in redarstvo.

7) KAZENSKÉ DOLOČBE

57. člen (prekrški posameznikov, ki so fizične osebe)

Z globo 200,00 EUR se za prekršek kaznuje posameznik, ki je fizična oseba, ki:

- na pokopališču izvaja posege brez dovoljenja ali v nasprotju z izdanim dovoljenjem ali brez prigrasitve del - 37. člen odloka;
- odlaga odpadke izven za to določenega prostora- druga alineja 42. člena odloka;
- odlaga odpadke, ki niso nastali na pokopališču, v pokopališke kapacitete za odpadke - tretja alineja 42. člena odloka;

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- onesnaži ali poškoduje pokopališke objekte ali naprave, nagrobnike, grobove ali nasade - četrta alineja 42. člena odloka;
- vodi živali na pokopališki prostor in objekte na območju pokopališča, razen če gre za pse, ki služijo človeku kot vodniki - peta alineja 42. člena odloka;
- odtuji predmete ali rastline s tujih grobov, pokopaliških prostorov in objektov na območju pokopališča - šesta alineja 42. člena odloka;
- v času napovedane pogrebne svečanosti opravlja prevoze, kamnoseške, vrtnarske, kovino-strugarske storitve ali druga dela, ki povzročajo hrup in/ali motijo obred - sedma alineja 42. člena odloka;
- namešča reklamna sporočila na območju pokopališča - osma alineja 42. člena odloka.
- uporablja prevozna sredstva v nasprotju z določilom četrtega odstavka 42. člena odloka
- uporablja pitno vodo v nasprotju z določilom petega odstavka 42. člena odloka;
- ne uporablja mrliške vežice na pokopališčih, kjer je uporaba mrliške vežice obvezna (43. člen odloka).

58. člen

(prekrški samostojnih podjetnikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost in pravnih oseb)

(1) Z globo 800,00 EUR se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in pravna oseba, ki:

- na pokopališču izvaja posege brez dovoljenja ali v nasprotju z izdanim dovoljenjem, ali brez priglavitve del - 37. člen odloka;
- ob opravljanju storitev odlaga odpadke izven za to določenega prostora- druga alineja 42. člena odloka;
- ob opravljanju storitev onesnaži ali poškoduje pokopališke objekte ali naprave, nagrobnike, grobove ali nasade - četrta alineja 42. člena odloka;
- ob opravljanju storitev odtuji predmete ali rastline s tujih grobov, pokopaliških prostorov in objektov na območju pokopališča - šesta alineja 42. člena odloka;
- v času napovedane pogrebne svečanosti opravlja prevoze, kamnoseške, vrtnarske, kovino-strugarske storitve ali druga dela, ki povzročajo hrup in/ali motijo obred - sedma alineja 42. člena odloka;
- namešča reklamna sporočila na območju pokopališča - osma alineja 42. člena odloka;
- gradbene odpadke, nastale ob postavitvi, popravilu, vzdrževanju, obnovi ali odstranitvi grobne opreme odloži v zabojnike na pokopališčih ali jih ne odpelje z območja pokopališča – tretji odstavek 42. člena odloka;
- uporablja prevozna sredstva v nasprotju z določilom četrtega odstavka 42. člena odloka;
- uporablja pitno vodo v nasprotju z določilom petega odstavka 42. člena odloka.

(2) Z globo 250,00 EUR se za prekršek kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

8) PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

59. člen

(obveznosti upravljavca)

(1) Komunala Metlika d.o.o. je dolžna prevzeti vsa dela z zvezi opravljanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti po tem odloku v roku enega meseca od veljavnosti tega odloka.

Predlog Odloka o pokopališkem redu v Občini Metlika

- (2) Mestna in krajevne skupnosti kot dosedanji upravljavci pokopališč so dolžni v roku enega meseca od uveljavitve tega odloka upravljavcu po tem odloku predati vso dokumentacijo, ki jo vodijo v zvezi z upravljanjem pokopališč in sklepanjem najemnih pogodb za grobove.
- (3) Komunala Metlika prevzame upravljanje pokopališča v Kloštru s 1. 1. 2019.
- (4) Upravljavec pokopališč je dolžan v roku treh mesecev po uveljavitvi tega odloka predložiti pristojnemu organu občine v sprejem cenik iz 14. in 54. člena tega odloka. Do sprejema cenika veljajo cene določene s Sklepom o določitvi cene nakupa grobnega mesta in cene vzdrževanja pokopališč v Občini Metlika, ki jih ureja Javno podjetje Komunala Metlika d.o.o. (Uradni list RS, št. 51/2013).
- (5) Upravljavec je dolžan v roku enega leta po uveljavitvi tega odloka izvesti načrt postavitve oznak v skladu s tem odlokom ter vzpostaviti pokopališki kataster in načrt pokopališča.
- (6) Upravljavec mora za grobove, za katere niso sklenjene najemne pogodbe, le-te skleniti v roku enega leta od uveljavitve tega odloka. V ta namen upravljavec posreduje poziv skupaj s predlogom najemne pogodbe v podpis.
- (7) Prostor za grobišče in kostnico upravljavec zagotovi in uredi v skladu s tem odlokom v roku 6 mesecev od uveljavitve tega odloka.
- (8) Prostor za raztros pepela in prostor za anonimni pokop upravljavec zagotovi in uredi v skladu s tem odlokom v roku 3 mesecev od uveljavitve tega odloka.

60. člen

(obveznosti oskrbnikov grobov, ki nimajo sklenjenih najemnih pogodb)

Po prejemu poziva iz petega odstavka prejšnjega člena s strani upravjavca je oskrbnik groba dolžan skleniti najemno pogodbo v roku enega meseca od prejema poziva, v nasprotnem primeru mu pravica do sklenitve najemnega razmerja preneha.

61. člen

(prenehanje veljavnosti)

Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti v Občini Metlika (Uradni list RS, št. 73/1998 in 30/2009) je prenehal veljati z dnem uveljavitve Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (Uradni list RS, št. 62/2016), z uveljavitvijo tega odloka pa se preneha uporabljati.

62. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-3/2017

Datum: 28. 6. 2018

Občina Metlika
Darko Zevnik, župan

